

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JOZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZAMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSEG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETESI ARAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 64. SZÁM. 1930 MÁRCIUS 19. SZERDA.

12 FILLÉR

Wekerle pénzügyminiszter expozejája

30 millió pengővel csökkentek az állami kiadások. — Csökkentik a tisztviselőstátust, de nem B-listával. Alkalmas időpontban felvesszük a hágai nagykölesönt. — A földbirtok megmentésére fog szolgálni a gyufakölesön. — Nehéz ut vissza a magasba, de ha fejtünk, meglátjuk a magyarság igéretföldjét.

Budapest, márc. 18. A képviselőház keddi ülésén terjesztette elő Wekerle Sándor pénzügyminiszter a következő évi költségvetést és expozeját minden részletre kiterjedő beszéd kíséretében. Rámutatott arra hogy

a gazdasági helyzet és az állami bevételek csökkenő irányzata miatt a kiadásokat feltétlenül csökkenteni kell. Tényleg harminc és fél millióval csökkentek az állami kiadások az új költségvetésben.

a kormány célja a közterhek lehető csökkentése.

Szólt ezután a pénzügyminiszter

a tisztviselő kérdésről.

— A kormány az év folyamán tervet dolgozott ki, amelyben egy új normal státus felállítását határozta el. Tíz százalékkal alacsonyabb a mainál ez a normal státus és

ezt a státust nem egyszerre, nem elbocsátások és B. listák alkalmazásával akarjuk elérni, hanem fokozatosan öt év alatt.

olyan módon, hogy egyrészt fejlődő ágazatokba áthelyezzünk tisztviselőket, másrészt pedig a megüresedő állásokat csak kisebb mértékben töltjük be.

— A honvédelmi miniszter és a belügyminiszter végre is hajtották ezeket a rendszabályokat, amelyek a terv megvalósítására irányulnak.

A honvédelmi miniszter visszatért a 40 éves szolgálatra és lassította az előmenetelt. A régebben törölt hadnagy rangot is visszaállította. Ezáltal létszámcsökkentést ért el anélkül, hogy az államháztartási kiadások szenvedtek volna miatta.

A pótdíjakat növelni tudta. *Az állami közigazgatásnál huszonöt millióval kevesebb a kiadás.*

Az állami fizetek huszonnégy millió pengő felesleggel zárják számadásukat. Majd részletesen szólt a miniszter arról, hogy az egyes tárcák körében mennyi a megtakarítás, illetve a csökkentés.

Bejelentette, hogy a pénzügyi adminisztráció és a közigazgatás szervei reformját tervezi, melyet messzemenő decentralizációval lehet megoldani.

Az államvasutak költségvetése közel hat millió pengővel apadt.

Részletesen foglalkozott a miniszter a hágai egyezményrel. A hágai egyezmény által Magyarország visszanyerte önrendelke-

zési jogát olyan irányban is, hogy hitelt vehet igénybe. E tekintetben a nagyhatalmak jóakaratu támogatásukról biztosítottak bennünket és kijelentették, hogy *elő fogják segíteni a kölcsön felvételét.*

Baracs Marcell közbeszól valamit.

Wekerle pénzügyminiszter (Baracs felé): Biztosíthatom a képviselő urat, hogy a külföldi hatalmaknak ez az ígérete igen komoly. El vagyunk határozva, hogy

mihelyt a viszonyok alkalmasak arra, hogy egy megfelelő kölcsönt vegyünk fel, ennek felvételére felhatalmazást kérjünk a tisztelt Háztól.

Ez a kölcsön csakis beruházási célokra és olyan célokra fordításra, amelyek produktív eredményeket hoznak és amely produktív eredmények arányban állanak a kölcsön által vállalt terhekkel.

Az Amerikában nemrég keletkezett nagy válság még tulajdonképpen nem is zajlott le egész mértékben.

Mi csak azt tudhatjuk, hogy milyen előfeltételek szükségesek a kölcsön igénybevételére. A mindenáron való kölcsönfelvételbe semmi esetre sem fogunk belelenni.

Rátért aztán a miniszter a gazdasági helyzetre.

A mezőgazdaság helyzete világszerte nem rózsás.

a buza árát nem a kormány, hanem a fogyasztási piacok szabják meg, ahova exportálunk. A kormány annyit tehet, hogy

a tárházak rendszerével a kényszereladásokat megszüntetheti,

hogy a gazdák kivárhassák a kedvező konjunktúrát. A józanság azt követeli, hogy a kenyérmagvak válsága idején térjünk át egyéb cikkek termelésére.

A többtermelés nem lejárt idea, ma is a legfőbb orvosság. Több olyan anyagot kell termelni, mellyel az állattenyésztést fejleszthetjük.

Most jobban mint valaha iparosítani kell az országot,

a vámpolitikát revízió alá kell venni és kereskedelmi rendszerünket kiépíteni. A helyes iparfejlesztési politikától sok minden függ.

A szövetkezetenél is egészségesebb jelenleg a helyzet, melyek megszüntetéséről okvetlenül gondoskodni kell.

Maniu lemondott, de mégis maradt

Kormányválság Romániában bizonyos anekdoták miatt.

Bukarest, március 18. Maniu miniszterelnök ma beadta lemondását. Indokolásában elmondja, hogy hogy rájött arra, hogy a kormány megkerülésével anekdotákat tartottak az ország helyzetének javításában. Maniu kijelentette, hogy nem vállalhatja olyan kormány elnökségét, melynek háta megett anekdotákat tartanak, az ország helyzetéért egyedül a kormány felelős. Ha a régenstanács nem bízik meg a kormányban, visszavonhat-

ja tőle bizalmát, amíg azonban ezt nem teszi, nem avatkozhatnak a kormány ügyeibe.

A régenstanács azonban nem fogadta el Maniu lemondását, kijelentették, hogy az anekdotáknak nem volt bizalmatlansági jellege a kormánnyal szemben. A régenstanács e kijelentésével elintéződött az affér a kormány és a régenstanács között és a kormány továbbra is helyén maradt.

A gyufakölesönnek bizonyos parcellázási akcióra való felhasználását

fejtegette aztán a miniszter. Szerinte nem segít a gazdatársadalom, ha egy-két százalékkal olcsóbb kölesönt kap, csak az segíthet rajta, hogy ha birtokának egy részét parcelláztatja, adósságait kifizeti és a megmaradt részen talpraállva ismét rendbe hozhatja a megmaradt gazdaságot.

A kormány célja most az, hogy azoknak a földjét vegyük meg, akik azt el akarják adni és juttassuk a földet lassan, szisztematikusan egy nemzeterősítő, esetleg telepítési politika szolgálatába.

Szólt a miniszter arról, hogy a Máv. beruházásaira nagyobb belföldi kölesönt vesznek fel, a melynek folyósítására két nagy bank vállalkozott.

A mezőgazdaságot terhelő hozszulejárati jelzalogkölesönök 332 millió pengő tesznek ki, a rövidlejáratuak pedig 250 milliót. — A rövidlejáratu hitelek konvertálása rendkívül fontos és sürgős.

A most nyújtandó rövidlejáratu hiteleket 120 millióval akarjuk kiegészíteni, erre vonatkozólag máris eredményre vezetett tárgyalások vannak az egész vonalon folyamatban. (Nagy taps a jobboldalon és a középben.)

Szakszerű számítások szerint 1340 millióra tehető az utolsó négy év tőkeszaporulata. Ebből a legutolsó esztendő csak százmilliót tesz ki. A tőkeképződés előfeltétele, ha

tartózkodunk minden olyan intézkedéstől, de minden olyan agitációtól is, amely tőkeellenes, amely a tőkét elriasztja, a már képződött tőkét kivándorlásra kényszeríti. A tőkét erőszakos rendszabályokkal nem lehet kényszeríteni arra, hogy valahova jöjjön, sem arra, hogy valahol megmaradjon.

Peyer Károly: Mi van a 16 és 24 százalékos kamatokkal?

Wekerle Sándor pénzügyminiszter: Mindenki, aki a tőke ellen iz-

gat, Magyarország gazdasági fejlődése ellen izgat és izgat a munkás ellen, aki ebből a tőkéből kapja kenyerét.

— Egészségtelen jelenségnek tartjuk, hogy

túl sok a hitelintézet Magyarországon.

Sok a törpe, a gyenge intézet. — Hogy fentarthassák magukat, és hogy megélhessenek, kénytelenek nagy költséggel közvetíteni. Az öntentartás kényszeríti őket erre.

Ezeket az apró intézeteket egyesíteni kell

az apró értékekre való tekintet nélkül.

Rámutatott a pénzügyminiszter hogy jelentékenyen javult a kereskedelmi mérleg. — Tavalyi expozejában kifejtettem, hogy első sorban arra törekszem majd hogy megszüntessük a passzív kereskedelmi mérleget.

Ez meg is szűnt. Azért is mert az iparunk fejlődött. Állatkvitelünk akceptábilis áron szaporodott. Borban nagy kivittelt értünk el.

— Felvethetnék a kérdést: — hogy merek csökkenő állami bevételek mellett ilyen programot hirdetni, amelyek az állami terheket növelik. — Ezért vagy legalább is ezért vállaltuk Hágában a terheket, hogy szabadon cselekedhessünk, hogy a felveendő hiteltől fedezzük közigazgatásunk átalakítását, ami végeredményben nem az adófizetők terheit növeli, hanem új erőforrásokat nyit rendelkezésünkre. Ezért koncentráltam beszédemet is ezekre a problémákra. Jól tudom, hogy ez az út, amelyet megjelöltem rögös és nehéz.

— De ez az út, amelyen Magyarország sok ideig haladni fog. Az út rögös és meredek, nem lehet szárdani rajta, nehéz lesz felérni a csúcsra, de biztos vagyok benne, hogy ha felérünk ebbe a magaságba, onnan fogjuk meglátni Magyarország igéretföldjét.

A pénzügyminiszter nagy tapsvihartól kísérve fejezte be majd nem kétórás beszédét.

Primo de Rivera

Tragikus hirtelenséggel ment el, éppen olyan váratlanul, mint rendszere. Az erők és természeti törvények kéréseivel vaskövez ménye nem ismer kíméletet. Ha késik is, de egykor eljön minden irgalom nélkül... Valamikor, még nemrégiben, azt hirdették az erőkezű diktátor barátai és politikai pártbívei, hogy a spanyol diktatura megingathatatlan és belátható időkhöz belül még álmadni se lehet rendszerváltozásról Spanyol országban.

Es eljött egy nap, amikor a diktatura önmaga belátta, hogy napjai megvannak számlálva és félreállt, hogy átadja helyét a parlamentáriszmasnak. Primo de Rivera csöndesen, zúgolódás nélkül elvonult és egyetlenegy mozdulattal se gátolta meg az új kormányzati forma berendezkedését. Most azután a diktátor nemcsak a politika, hanem az élet színteréről is lelépett örökre.

Lehetetlen bizonyos meghatódás nélkül látni azokat az összefüggéseket, amelyeket az örök természeti törvények Primo de Rivera politikai és életsorsának tragikus fordulatait egybekapcsolják. Semmi sem örök. Ami megszületik, annak meg is kell halni. Ez egészen természetes. De a halál, az elmúlás akkor döbent meg legjobban, amikor úgy nem várja senki, amikor ez nem szükségszerű folyamánya a szüntelenül megújuló életnek, hanem bűnhődése a természetes fejlődés elleni lázadásnak, amikor a fejlődés, az örök evolúció óramutatóját visszaigazítójára — csap le a villám.

Itt természetesen nem a nagy diktátor életére gondolunk, hanem politikai koncepciójára. Az élet jelszava: előre és sohasem hátra Primo de Rivera — kétségtelenül a legnemesebb indulatoktól fütve — úgy gondolta, hogy nemzetét akkor szolgálja legjobban, ha az emberi léttől annak legdrágább kincsét, a szabadságot veszi el, a nemzet érdekében. Ideig-óráig ment a dolog. De el kellett jönnie a napnak, amikor minden erőn, akaratton, elszántságon és a fegyveres és állami hatalom minden erejével szemben diadalmasan szembeszáll a világosság ereje.

Es el kellett bukni minden diktaturának, mert természetellenes, mert az emberi jogok ellen való. Bármilyen erős legyen is, bármilyen megingathatlannak lássék is, a fejlődés törvényeit megakasztani lehet, de megfojtani nem. Mert ez maga az élet.

Március van. Már bontakoznak az erők fűben-fában, már hatalmas munkában — ha láthatatlanban is — feszülnek a rugók, hogy a zöld levél, a színes bimbó formáit megalkossa, színet megfesse. Jöhet a visszafejlődés. Egy új tél, amely elpusztítja a csodálatosan működő erők munkáját, de akkor nincs is élet.

A természet örök törvénye, a fejlődés, az állandó és következetes evolúció ellen nem szegülhet ellen semmi földi erő. Primo de Rivera tragikus sorsa már akkor beteljesedett, amikor éppen azok a tényezők, akikre rendszerét alapította, akikben vakon megbízott, azok hagyják cserben éppen a válság óráiban.

Most, hogy politikai bukása után rövidesen maga is eltűnik örökre az égboltozatról, az egykor ragyogó üstökös, ez a drámai fordulatokban bővelkedő életsors intelem mindenkinek, nem lehet büntetlenül, megtorlatlanul szembeszállni magával az élettől és

félreállítani annak feltételeit.

Hogy ezután az amúgy is megátamadt szervezete a hatalmas diktátornak mennyiben gyengült

le a végső, örökös álmig, éppen a politikai bukásának hatása alatt, már az orvosok és a lélektan dolga.

Közszállítási piacközi bizottság alakul

Budapest, március 18. A minisztertanács annak idején elhatározta, hogy valamennyi piac részvételével központi szervezetet létesít, mely a közszállításokkal kapcsolatos ügyekben adatgyűjtő és véleményező tevékenységet fejt ki és a beszerzéseknek egységes irányelvekkel foglalkozó leggazdaságosabb lebonyolítását biztosítja. E határozat végrehajtásánál most a miniszterelnök rendeletet adott ki, mely kimondja, hogy a kereskedelmi minisztérium kebelében a közszállítási szakosztály mellett **közszállítási piacközi bizottság alakul**. E bizottság elnöke a kereskedelmi miniszter, alelnöke

a kereskedelmi minisztérium közszállítási ügyekkel foglalkozó szakosztályának vezetője, rendes tagjai az állami hatóságok, hivatalok, intézetek és üzemek részéről kijelölt gazdasági előadók, valamint az Országos Takarékosági Bizottság részéről kiküldött két tag.

Helyettes tagok pedig a helyettes gazdasági előadók. A bizottság tárgyalásába városi tisztviselők és akár közszolgálatban álló, akár más szakértők is bevonhatók. A rendelet ezután részletesen ismerteti a közszállítási piacközi bizottság feladatait.

A Csokonai Vitéz Mihály cserkészcsapat első fogadalomtételi ünnepélye

A debreceni református Kollégium polgári fiú iskolája március 15-én hazafias ünnepélyt tartott, amelynek keretében most alakult 977. Csokonai Vitéz Mihály cserkészcsapat tette le az első fogadalmat.

Az ünnepélyen megjelentek: Dr. Veress István tanítóképzőintézeti igazgató, vitéz Csánky Adorján, a Társulati polgári iskola igazgatója, Bodnár Lajos, Somorjay Lajos, Szücs János, Szemes Károly tanárok, Zilahy Zoltán, Veress Béla polg. isk. tanárok. A cserkészkerület részéről Csávás Sándor ker. titkár.

A műsort a Himmusz elneklése vezette be, majd Veress Béla tanár, a cserkészcsapat parancsnoka tartott szép ünnepi beszédet. Nagy hatás mellett szavalt el Benedeky Zoltán I. osztályú tanuló Móra Lászlónak „Új napkeltét várunk” című költeményét. — majd Bodnár Lajos zeneiánár vezetésével a növendékek hazafias daleket adtak elő. Ezután az iskolaév elején megalakult cserkészcsapat tagjai mint apródok tettek fogadalmat, amelyet Somorjay László kerületi intézőbizottsági tag, tanítóképzőintézeti tanár vett

ki a fiuktól.

A következők tettek fogadalmat: Brojnás Miklós, Csizsár Zoltán, Erdős Lajos, Fekete Gábor, Kecskés László, Kovács Sándor, Nagy Endre, Nagy Ferenc, Nagy István, Nagy Zoltán, Ötvös Zoltán, Pap Károly, Sipos Ferenc, Soós Károly, Szabó Károly, Szathmáry László, Tökés Bernát, Ujfaluhi István.

Az ünnepélyes aktus után Somorjay intézett tartalmas beszédet az új cserkészekhez.

— A régi világ apródjai a királyok és főurak udvarában szolgáltak. Elkísérték őket csatáikba is. Ti szintén ilyen nemes apródok vagytok, mert a szívetek tiszta. Legyetek hűek mindenkör az ősi Kollégium szelleméhez és akkor hiszem, hogy a fogadalmat, melynek megtétele nehéző, meg fogjátok tartani.

A lelkes ovációval fogadott beszéd után Nagy Ferenc I. o. tanuló szavalt el Radványi Kálmán „Magyar cserkész dala” című költeményét. Megérdemelte a tapsokat.

A jól sikerült ünnepély a Szózat elneklésével ért véget.

Teljes sikerrel járt debreceni mozgalom

A kereskedelmi képviselők országos kongresszust tartanak

Ismeretes, hogy Debrecenből, a Kereskedők és Utazók Egyesületének kereskedelmi képviselői szakosztályából mozgalom indult ki, amely elsősorban a debreceni és környékbeli kereskedelmi képviselői cégeket hozta egy csoportba és ezáltal lehetővé tette, hogy az egyes fontosabb szakmai kérdésekben az itteni nagykereskedőkkel mint testület tárgyaljon és határozhatson, másrészt egyéb kéri ügyeket egyöntetűen intézzen el. A mozgalom magasabb célja azonban országos jellegű mert a szakosztály, miután itteni szervezkedését befejezte, hozzájárított az ország összes nagyobb városainak az n. n. rayon-központoknak beszerzéséhez. Ez a munka rövid idő alatt meglepő eredményt ért el, amennyiben egymásután jelentették be csatlakozásukat a mozgalomhoz Nyiregyháza, Miskolc, Gyöngyös, Eger, Győr, Nagykanizsa, Szombathely, Pécs, Baja, Szeged, stb. városok, ahol a debreceni mintára szintén szakosztály formájában kezdtek meg a gyári és kereskedelmi képviselők működésüket. Ezeután már csak az volt hátra, hogy a Budapesti Gyári Képviselő Országos

Testületével érintkezést keressen a debreceni szakosztály, ami Halmágyi József elnök egyik budapesti útja alkalmával meg is történt és létrejött a kapcsolat immár az ország összes képviselői cégei között.

Ennek a kapcsolatnak az eredménye az a nagyfontosságú küldött-gyűlés, amelyet az elmúlt héten tartottak Budapesten a Gyári Képviselők Országos Testületének tanácstermében az ország különböző részeiből összegyűlt kereskedelmi képviselők. Erre a küldött-gyűlésre minden város szakosztálya egy-egy tagot delegált, amely az illető csoport kívánságait és terveit adta elő.

Debrecenből Fáy Árpád főtitkár küldte ki a szakosztály ezen küldött-gyűlésre, aki hazaérkezése után referált a szakosztálynak a gyűlés határozatáról. Az előkészítő-gyűlés elhatározta, hogy május 9-én, az Árumintavásár megnyitása napján, országos kongresszust tart, amelynek legfőbb célja, hogy a kereskedelmi képviselők ezidőszertel teljesen rendezetlen jogviszonyait rendeztessék és a többiek között a forgalmi adó ellenlése mellett

is állást fog foglalni, amely ezen szabad szellemi foglalkozási ágán tulajdonképpen kétszeres jövedelmi adót jelent, hiszen a képviselői cégek tudvalevően **juttalék-keresményük** után kötelesek a forgalmiadót leróni.

A nagyszabásúnak ígérkező kongresszuson úgy a kormány, mint az összes kereskedelmi érdekeltségek képviselői fogják magukat és az egész szervezést és rendezést most már a Gyári Képviselők Országos Testülete vette kezébe, **alelnöke Gonda Hugó és főtitkára, dr. Brüglér Henrik** irányításával, akiknek személye garancia arra, hogy az ország gazdasági életének vérkeringését mozgató egyesülés, a kereskedelmi képviselők impozáns módon fogja helyzetét a kongresszus nyilvánosságát előtt feltárni.

Ez a mozgalom Debrecen gazdasági köréinek is méltán keltheti fel rokonszenvét és érdeklődését, hiszen a kis debreceni szakosztályból indult ki ez a ma már országos mozgalom, amelynek hovatovább nemzetközi jellege is lesz, mert éppen az említett érdektelen jelentették be levélileg a német, osztrák és francia kereskedelmi képviselői testületek szolidaritását és üdvözlését, ami egyrészt nagyfontosságú az ország külföldi gazdasági kapcsolatait szempontjából, másrészt azért, mert éppen ezeknek a külföldi szervezeteknek ereje és tekintélye tette lehetővé az említett országokban, hogy most már mindenütt tételes törvények intézkedjen a képviselői megbízások jogviszonyainak tekintetében és ezek minthai is szolgálhatnak a magyar törvényhozásnak az itteni jogviszonyok rendezése szempontjából.

JÓZSEF NAP AZ

AUGUSZTA SZANATORIUMBAN. Impozáns keretek közt ünnepelték az Augusztai szanatorium orvosi kara és betegei a József napot, dr. Geszti József igazgató főorvos névnapját.

A betegek részéről meleg és hálás szavakkal köszöntötték a főorvost, aki mélyen meghatva válaszolt a névnap üdvözlésre.

Elmondta, hogy régen, mikor még egészen fiatal volt, egy szépséges álmodott. Ez az álom hosszú évek során szétmarcangolódott, semmivé lett. És ekkor odafordult az orvosi pálya felé és belevetette magát a tuberkulózis elleni küzdelembe. És mint az anya, aki azt a gyermekét istápolja legjobban, amelyik leggyámoltalanabb, amelyik legjobbban rászorul, úgy ő is a legbetegobb emberekhez fordul segítő kezekkel. Azóta ünnep Geszti főorvosnak a József nap és azért ünnep, mert a természet megújítását és szenvedő emberek gyógyulását jelenti.

A beszédek elhangzása után a Csokonai Színház művészei: a Misoga pár és Ditrói Tea adtak elő humoros jeleneteket. Bánfás István konferált és szavalt néhány Korinthy és Ady verset. Baghy Gyula, a kiváló eszperantó író, bámulatos ügyességgel adott elő néhány néma-jelenetet. Orsz József, a szanatorium alorvosa gitáron szerenádöt adott elő. A jól összeválogatott műsort a Misoga pár humoros jelenete zárta be. Ezután ismét lelkes ünnepelés és az ajándékok átadása következett.

Mike Mária.

Herkules természetes **keserűvíz**

HORTOBÁGYI JÚRTURO

Mindenütt kapható! Termelt: Oszk. Magyar.

Teljesítmények Központ

Budapest, 7a, Herthá Miklósnál 119 121a

Debrecen város közgyűlése

A közgyűlés újra megszavazta a városi nyugdíjasok karácsonyi segélyét. — Interpelláció és polgármesteri válasz az építkezési engedélyek kiadásáról. — Kiadott közmunkák.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága kedden délelőtt dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklése mellett rendkívüli közgyűlést tartott.

Dr. Balla Bertalan tanácsnok elmondta a Nemzeti Hírszolgálatról, majd dr. Hadházy Zsigmond főispán kegyeletes szavakkal parancsolt el az elhunyt Letay Lajos és Halász Nándor törvényhatósági bizottsági tagokat. Letay helyére a polgármester Benyáts Emil nagykereskedőt, Halász helyére pedig id. Ecsedit, Korbély József lemondásával megüresedett bizottsági tagsági helyre pedig Aberle Raymundot hívta be. — A közgyűlés a bizottsági tagok emlékiratát megvitatta és a főispán indítványára kimondta, hogy az elhunyt bizottsági tagok emlékiratát jegyzőkönyvben örökíti meg.

A tárgysorozat.

Ezután áttértek a tárgysorozat megvitatására, melynek első pontját dr. Veress Géza tanácsnok terjesztette elő. Ismertette Horthy Miklós kormányzó köszönő leírata a vitézi intézmény részére adományozott 300 hold föld ügyében. A közgyűlés tudomásul vette a leíratot és kimondta, hogy a kormányzó kéziratát a történelmi levéltárban helyezze el.

Tárgyalta a közgyűlés a belügy minisztérium leíratait a berettyóújfalui aramszolgáltatási szerződésről tárgyalta. A vonatkozó közgyűlési határozatot a miniszter eskellel módosítással jóváhagyta.

Dr. Csűrös Ferenc tanácsnok terjesztette elő a város területén élő analfabéták írni és olvasni tanulásának kötelezővé tételéről alkotott szabályrendeletre vonatkozó javaslatot.

A közgyűlés névszerinti szavazással elfogadta a javaslatot.

Ugyancsak Csűrös tanácsnok terjesztette elő a külsőségi gyógyszerárak ügyét is. — A közgyűlés egyhangulag úgy határozott, hogy elsősorban mint legrégebbi kérelmező a maga részére kéri a gyógyszerár engedélyeket, és a Csapó-kertben, a Vargakertben, a Bőszörményi-úton megnyitandó kert ségi gyógyszerár engedélyt — majd a közigazgatási bizottság nyilvános pályázat útján adja ki az arra jogosultaknak. Arra az esetre, ha a miniszter ehhez nem járulna hozzá, akkor a pályázók közül minden engedélyre 3-3 egyéni hoz a város javaslatba.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta azt a javaslatot, melyet dr. Balla Bertalan tanácsnok terjesztett elő a Petőfi-téri házadoménosság érdekében intézendő felíratra vonatkozólag.

Borsos József műszakitanácsos ismertette a vízműtelepen létesítendő tároló medence építésének vállalatba adására vonatkozó javaslatot.

Szécsi Endre budapesti cég 62 ezer 568 pengővel, Tóth és Sebestyén debreceni cég 61.562 pengős ajánlatot tett. A debreceni ipar előnyben részesítendő, ezért a Tóth és Sebestyén ajánlatának az elfogadását javasolja.

Szendrei Sándor azt tette szövé, hogy erre a munkára már hirdettek volt pályázatot és akkor a cég saját kombinációja szerint nem szögletes, hanem ovális alakú medencére 59.521 pengővel tett ajánlatot. Szerinte a pályázatok kezdet elveszíteni a komolyságukat.

amire bizonyosság az, hogy most csak egy debreceni cég pályázott.

Borsos József műszaki tanácsos kijelenti, hogy ő a tavalyi pályázatról az iratok nélkül nem tud felvilágosítást adni, de az semmi esetre sem befolyásolhatja a mostani pályázatot. Az ár azért magasabb, mert portland-cementből kell készíteni.

Markovics azt vitatja, hogy a Sebestyén-cég nem is pályázhatna, mert törvényhatósági bizottsági tag nem állhat szerződéses viszonyban a várossal.

Dr. Miszti Károly tisztifőgyőző — majd dr. Vargha Elemér h. polgármester megafolják ezt a feltevést. — ami után a közgyűlés az előadói javaslatot elfogadja.

Borsos műszaki tanácsos előterjesztésére a közgyűlés 35.554 pengőt szavazott meg a mezei közös dűllöntak planirozására. — de kimondta, hogy a munkát csak oly mértékben fogantassítják, amilyen arányban az érdekeltségek től a költség befolyik.

A közgyűlés a világitási vállalat telepén létesítendő hűtő-torony megépítésével Worthington céget bízta meg 49.500 pengő költséggel, a csővezetékre pedig a Láng gépgyár kapott megbízatást 63.000 pengővel.

Csúka László tb. tanácsnok előterjesztésére a közgyűlés egyhangulag kimondta, hogy fenntartja azt a határozatát, mellyel a városi nyugdíjasok és kegydíjasok számára karácsonyi segélyt szavazott meg és kéri a belügyminisztert, hogyja jóvá ezt a határozatot épen úgy mint ahogy a fővárosnál is jóváhagyta.

A közgyűlés elengedte a Békesy Béla Vivóklub helyiségeiért fizetendő bért az 1930-as évre.

A tárgysorozat megvitatása után áttértek az interpellációra, amelyet Szendrei Sándor terjesztett elő. Azt teszi szövé, hogy egyes építkezési engedélyeket a műszaki igazgatóság sokáig ad ki és ezzel hátráltatja a munka lehetőségét. Példának hozza fel, hogy az egyik ilyen engedélyt február 14-én adták be és a kérelem még mindig nincs elintézve.

Dr. Vásáry István polgármester azonnal válaszol az interpellációra. Arra mutat rá, hogy az interpelláló Szendrei Sándor nincs kellőleg tájékozva a szabályrendeletekről, mert különben tudná hogy az építkezési engedélyeket 90 napon belül kell elintézni. Február

14. óta 90 nap nem telt el és így semmiféle szabálytalanság e tekintetben nem történhetett. De elfelejtette Szendrei az informálódást abban a tekintetben is — mondta a polgármester. — hogy én éppen a rendkívüli helyzet következtében tülteve magam a szabályrendeleten, olyan intézkedést tettem, hogy 30 napon belül kell elintézni azokat az ügyeket, amelyekben helyszíni szemle tartása válik szükségessé, azokban pedig, ahol ez nem szükséges, 15 napon belül el kell intézni az ügyet. Február 14-ig tehát visszamenőleg 30 nap van. Az összesen beérkezett építési engedélyek iránti kérvények száma 99, amelyekből 30 napon belül elintézték 64 darabot, 30 napon túl elintézték 16 darabot, elintézetlenül áll még 19 darab. Ebből a 19-ből 3 darab a műszaki bizottság előtt van, mert olyan különleges a kérelem, hogy a műszaki bizottság előzetes javaslata nélkül nem lehet határozni, vagy ha ha-

tározatot akarnánk hozni, akkor az csak elutasító lehetne, mert a kérelem nem egészen szabályszerű. 16 kérvény nincs kellően felszerelve és a szükséges mellékletekkel ellátva. A 99 esetből 91 izben postai idező levelet küldött ki a műszaki igazgatóság, arról senki sem tehet, hogy az idezés ellenére a kérelmezők nem sietnek pótolni a kérvényük szerelési hibáit.

Az interpellációnak tehát nincs meg a jogi alapja, sem pedig a tárgyi indokolása. Elsősorban az építő iparosok magukra vessenek, ha kérelmüket 30 napon belül elintézni nem lehet, mert vagy nem szabályszerűen, vagy pedig nem kellő hozzáértéssel készítik el a beadványukat és még az idezésre sem jelentkezik kellő időben a hiányok pótlására, ami nélkül az ügyet elintézni nem lehet.

Szendrei Sándor a polgármester választát tudomásul vette. A közgyűlés fél 2 órakor véget ért.

Nagy érdeklődés mellett folynak az előkészületek a KIE tavaszi konferenciájára

Nyolc előadás keretében a legaktuálisabb kérdésekkel foglalkoznak.

Már megemlékeztünk arról a konferenciáról, melyet a debreceni Ker. Ifj. Egyesület készített elő március 23-24. és 25. napjaira. — Egész tisztánlátó nagy érdeklődés nyilvánult meg már eddig is a kiküldött meghívásokra és minden jel arra mutat, hogy nagyszámú siker kíséri majd az ifjúságnak ezt a szép megmozdulását.

Nem ünnepeles gyűlések sorozata lesz ez a konferencia, nem is csak brilliáns szónoklatok elhangzása, hanem egy olyan közösség, ahová a gondolkodó és alkotni vágyó ifjúság hozza el a maga kérdéseit és tapasztalatait.

Legkiválóbb ifjúsági vezetők kezebe tette le a rendezőség azoknak a problémáknak az ismertetését, amelyek bizonytalanná, kétségesé és súlyossá teszik a mai ifjúság életét.

Nyolc előadásban vizik az előadók a résztvevők elé ezeket a problémákat a következő összeállításban:

„Felkészületlen nemzedék”. Szabó Imre budapesti ref. lelkész. — „Aki a semmiből lették naggyá”. Dr. Szönyi Sándor főgimn. igazgató Ceglédre. — „A mai magyar élet feladatai irodalmunkban”. Juhasz Géza író, tanár, Debrecen. — „Ostályharc az ifjúság között”. Dr. Karácsony Sándor főgimn. tanár, Budapest. — „Az ifjúságnak ki kell tombolnia magát” (?). — Dr.

Merétey Sándor főorvos, Kecskemétre. — „A táltos fiú”. Muraközy Gyula ref. lelkész, Kecskemétre. — „Az ifjúság kenyerkérdése”. Dr. Weis István miniszteri tanácsos, Budapestre. — „Az új magyar társadalom”. Dr. Révész Imre ref. lelkész, Debrecen.

Mind egytől-egyik olyan előadások, amelyek a mai bonyolult világban segítenek világnézeti kialakításában. — A konferencián résztvesznek diákok és mendikások egyaránt. Általában minden férfi, akiket a fenti előadások érdekelnek.

Allásban lévő fiatal emberek érdekében a konferencia rendezősége ezután kéri a munkaadókat, hogy tegyék lehetővé alkalmazottaiknak a konferencián való részvételt, azzal, hogy számukra a konferencia tartamára szabadságot engedélyezzenek.

Részletes meghívóért és programért a Ker. Ifj. vezetőségéhez lehet fordulni, Széchenyi-utca 4. szám alatt.

HORTORÁGYI JURTURO
Mindenütt kapható! Termelői
Orsz. Magyar.

Társövzetkezeti Központ
Budapest, 14. Horthy Miklósnál 119/121

Készen vagy mérték után

Átmeneti kabát
Trench-coat
Felöltő és
öltöny ujdonságok

Kitűnő gyapju anyagból
Divatos szabással
Olcsó, szabott áron!

Alföldi
Ruhaközpont

Piac-u. 51. sz. Főpostával szemben.
(Neumann M. volt helyiségében.)

Kaliforniai és boszniai aszalt szilva.
Halkonzervek, vérnarancs, gyenge
csemege friss karfiol

legolcsóbban beszerezhető

Pálffynál, Kossuth u. 7.

Telefon 13-49.

A katolikus egyház küldöttsége Vásáry Istvánnál az új ref. főgondnoknál

Debrecen város római katolikus társadalma és a katolikus egyház képviselőiben dr. Mellau Márton apostoli kormányzóhelyettes, a Svetitsintézet igazgatója és dr. Láng Nándor az egyház világi elnöke küldöttségileg felkeresték dr. Vásáry István polgármestert és üdvözölték abból az alkalomból, hogy a református egyház főgondnokává megválasztotta.

Dr. Vásáry István polgármester a katolikus egyház részéről feléje nyújtott testvéri jobbot hasonló melegséggel szorította meg és az üdvözlő szavakra többek közt a következőket mondta:

— Azon ne méltóztassanak csodálkozni, hogy a magam eklézsiáját szeretem, de ebből nem következik, hogy ellenségemnek tekintsek másokat,

akik szertartásukban másként végzik el azokat a teendőket amelyeket mi az egy Atyával szemben érünk. Mert egyik vagyunk a hazában és az egy Istenben, tehát bizonyos különbségek mellett is az érzésben, gondolkodásban és egymás megbecsülésében és szeretetében való együttműködésnek semmi akadálya nem lehet. Ezt igyekeztem eddig is dokumentálni, ezt fogom célnak tekinteni és kötelességemnek ismerni további ténykedésemet illetően is.

Ugy a katolikus egyház az üdvözléssel, mint dr. Vásáry István polgármester ennek az álláspontjának ismételt kifejezésre juttatásával újabb megvilágította a két keresztény egyház együttműködésének lehetőségében vett hitet.

A Csokonai Kör és a Gárdonyi Társaság március 25-én Gyóni-ünnepélyt rendez

Kihirdetik az esztétikai pályázat eredményét.

A Csokonai-kör tervszerűen igyekszik megvalósítani azt a fontos célt, hogy az ország irodalmi társaságaival állandó érintkezést teremtsen. A Kisfaludy Társaságot és a Petőfi Társaságot már vendégül látta Debrecen falai között, de most már összeköttetést akar keresni a vidéki irodalmi társaságokkal is. Folyó hó 25-én a ref. Kollégium dísztermében az Országos Gárdonyi Géza Irodalmi Társasággal karöltve Gyóni Géza-ünnepélyt rendez, amelyre leérkeznek Simon Lajos a Gárdonyi Társaság elnöke, Balogh István, a Gárdonyi Társaság főtitkára. A vidéki irodalmi társaságok érintkezése igen fontos azért, mert magukban egyenként nem elég erősek arra, hogy kiadványaik számára megfelelő olvasó táborat találjanak. Több irodalmi társaság együtt sokkal nagyobb erőt jelent ugy az anyagiakban, mint az olvasóközösségekben.

Az Országos Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság az ország egyik legnagyobb irodalmi egyesülete. Tagjai főképp tanítókból, tanárokból és lelkesekből toborzódnak, akik az újabb magyar regényirodalom egyik legkiválóbb képviselőjének nemes szellemét és hagyományait iparkodnak istápolni. Gyóni Gézával a Gárdonyi Társaságnak annyiban van szorosabb kapcsolata, hogy főtitkára, Balogh István középiskolai tanár együtt szenvedett Szibériában Gyóni Gézával, ott volt a költő halálós ágánál, s könyvet írt a költő szenvedéseiről. A műsor egyik számaként éppen Gyóni Géza utolsó óráit fogja ismertetni. A Gárdonyi Társaság elnöke, Simon Lajos középiskolai igazgató, a „Magyar Család” szerkesztője „Kasza” című novelláját fogja felolvasni. 1928-ban megjelent „Delelőn” című verses kötete az illusztris elnöknek már országos nevet szerzett az irodalom terén. A Gárdonyi Társaságnak egyik debreceni tagja Ráthonyi Lajos Gyóni-versek szavalásával fogja bemutatni kiváló interpretáló képességét.

A műsoron szerepelni fognak még: dr. Pap Károly egyetemi tanár, a Csokonai-kör elnöke; Voith Ilonka énekművész, aki Gyóni-dalokat fog énekelni. Az ő kiváló énekkultúráját annyiszor megcsodálta már Debrecennek művészeti pártoló közönsége, hogy Gyóni-

dalaival is bizonyára a legnagyobb művelőzetet fogja szerezni hallgatóságának. Kísérője Gallanfy Agnes zongoraművész lesz. A Csokonai-kör felolvasó asztalánál először jelenik meg Boross Ferenc realiskolai tanár, a kiváló író, aki a Csokonai-kör multévi lírai pályázatán az első díjat nyerte. Igaz poézissal, mélyes költsői tehetséggel megírt költeményei közül fog felolvasni. A második debreceni költő Benke Tibor, akinek komoly poétai lélekre valló költeményei közül több alkalommal olvastuk már föl a Petőfi Társaságnak is. Az első és utolsó számot az Egyetértés dalárda fogja szolgáltatni, amely Szigethy Gyula karnagy szakértő vezetésével mellett már-már Debrecen első dalárdájává küzd fel magát.

Az emlékünnepély délután fél hat órakor fog kezdődni. A belépés díjtalan, a műsor megváltása azonban kötelező. A megváltási ár a Csokonai kör és a Gárdonyi Társaság tagjainak 1 pengő, nem tagoknak 2 pengő. Állóhelyre jogosító műsor, csak diákoknak 40 fillér.

Nagy vita a városi közgyűlésen a színház-válságról

A válság okai. — A közgyűlés elfogadta a segítés módzatairól szóló javaslatot.

Debrecen város törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlése foglalkozott dr. Vásáry István polgármesternek azzal a gondolatával, hogy Debrecenből országos mozgalmat indítsanak a vidéki színház megmentésére. Ez a gondolat tulajdonképpen azokból a tárgyalásokból folyik, amelyeket dr. Vásáry polgármester Miskolcon tárgyalásakor P. I. v. F. K. p. k. v. e. con tartózkodásakor Hódobay polgármesterrel és az ottani érdekeltekkel folytatott és a városok kongresszusának ülésén is szóvá tett.

Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok terjesztette elő az előkészítő bizottságok javaslatát ebben az egyben, amely javasolja, hogy intézzenek feliratot a kormányhoz, hogy a színházak támogatására használják fel a mozik és a rádió jövedelmének egy töredékét.

A javaslatához elsőnek dr. Markovits Elemér szólalt fel:

— Nyilvánvaló — mondotta — hogy a vidéki színház nagy válságban van és segíteni is kell rajta. Elsősorban azonban az okokat kell megállapítani, amelyek a válságot előidézték. A vidéki színház válságának két oka van: az egyik gazdasági, a másik, hogy a nagyközönség ízlése eltávolodott a színházról. Elképzelhetetlen, hogy a közönség, amelynek érdekében a színházat fenntartjuk, nem érdeklődik már pedig ez esetben nincs olyan forrás, amelynek támogatásával a színházat fenntarthatjuk.

Rásó Sándor: Adjuk ki magtárunkat. (Derűtlenség.)

Dr. Markovits Elemér: A mozi és rádió előnyeit felegetti. A rádió előfizetési díj csökkentése iránt országos mozgalmat kellene indítani, nem pedig emelni a színház javára. A színház válságának megoldása céljából másutt kell keresni a lehetőségeket. Tultermelés van a színház terén. Sokan minden hivatottság nélkül mennek színi pályára. A magán színi iskolákat be kellene szüntetni és ilyen engedélyt nem lenne szabad kiadni. Teljesen elég az állami színiiskola. Mindenféle érdekek kikü-

szöbölésével csak a tehetséges egyéneket kellene kiképezni. A megoldás másik módja az lenne, hogy a színházgatói koncessziók megadásánál korlátozásokat hozzanak be. Az ország Kicsi területe nem engedi meg, hogy annyi színház és színházgató működjék. A kerületi beosztásnál arra kell törekedni, hogy a környékeken fekvő helységeket bekapcsoltsanak, mert nagyobb terület könnyebben eltarthat egy-egy színházterületet. A díszletek szállítása körül vasúti tarifakedvezményeket kellene biztosítani.

Vargha Kálmán: Meglepi az előtte elhangzott felszólalás, amelyhez nem csatlakozhatok. Markovics összetévesztette a mozi, rádió és színház rendeltetését. A színház az édes zengetes magyar nyelvet ápolja.

— Jól esett lelkennek, — folytatta Vargha. — hogy éppen Debrecen város polgármestere indítványozta a városok kongresszusán, hogy a magyar színház meg kell és meglehet segíteni. Tíz-husz fillérrel fel lehet emelni a rádió előfizetési díjakat. Az előterjesztett javaslatot nagyon helyesnek ítélték, indokoltnak tartja és ezért azt elfogadja.

Dr. Tóth Lajos egyetemi tanár: Egyetért Vargha Kálmánnal. Markovits tévedett abban, hogy a kérdést úgy állította be, mintha ez a javaslat a rádió és mozi ellen irányulna és mintha ennek elfogadásával a rádió és mozi tökéletesen következne be. Senki sem vitatja, hogy a nemzeti színjátszásra a nemzeti életnek szüksége van. Ez a színjátszás ma válságban küzd, ezzel szemben a rádió és mozi a legjövődelmesebb termelési ágak közé tartozik. A közönség anyagilag nem bírja a színházlátogatás költségeit, pedig szívesen járnának színházba. A lelkekre jobban hat a színjátszás, mert közvetlenebb a behatás a lelkekre. Ezért is olcsóbb a rádió és mozi, mert a „gépi munka” mindig olcsóbb.

Csomor Gyula: A mozik védelmére szólal fel. Debrecenben 15 százalék, Budapesten 7 és fél szá-

Ha még nem tudná, tudja meg, hogy valódi angol tavaszgyapjuszövet különlegességekben **Feldheim Imre** a legnagyobb választék posztóházában, Kossuth-u. 6.

Kétségtelen, hogy mindenki szeret jutányosan vásárolni.
Erre alkalma nyílik, mert a

Bosznay J. és Társa cég

átvételével az üzletet teljesen újjászervezem és ez alkalommal a raktáron levő nagymennyiségű gyapjú és selyem szöveteket, műselymeket, francia delaineiket, mosóárukat stb. stb.

feltűnő olcsó árakon eladom.

Takarékossági tagok bevásárlási heije. — Kérem kirakataimat állandóan figyelemmel kíséreni! o o o

IGEN FONTOS!
Üzletemben csak kifogástalan minőségű áru kerül eladásra. o o o

Bosznay J. és Társa
cégtulajdonos
Krausz Gyula.

szalék a vigalmi adó.

Közbeszólás: Szegény muzik! Csomor: Megtörtént, hogy előadást tartott, amelyre 200 pengő volt a kiadása és 43 pengő a bevétele.

Rásó Sándor: Szubvenciót kell adni a mozinak.

Csomor: Az a hiba, hogy a közönség legnagyobb része nem jár sem a moziba, sem a színházba. Akik eddig jártak, azoknak nincs pénzük. Debrecen városát nem érheti az a szegény, hogy a színházát bezárja. De nem a moziból kell a segítséget meríteni. A muzik mentették meg a legszegényebb embert a pálinkától. Ha a szegény ember nem megy a moziba, akkor megint pálinkázik és tuberkolotikus lesz.

Dr. Vásáry István polgármester emelkedett ezután szólásra.

Amiket Markovics elmondott, nem alkalmasak arra, hogy a javaslat elvetésének, vagy napirendről való levételének indokál szolgálgassanak. Meg van annak az indoka, hogy az élet sok baja közül éppen a színház baján akarunk segíteni. Ez azzal van összefüggésben, hogy minden költségvetés tárgyalása alkalmával sok szó esik arról, hogy milyen nagy összeggel kell segíteni a színházat.

A bajok már kezdenek krónikussá válni. Nem vagyok hajlandó akeptálni 100 százalékban azt a megállapítást, hogy a színházi válságnak gazdasági okai vannak. Mert ha előveszem a régi színházi bizottsági jegyzőkönyveket, akkor megállapíthatom, hogy egy-egy színi időszakban a bérletek megüresedése alkalmával milyen versenyfutás volt azért, hogy egy-egy bérlethez hozzájussanak. És ha megnézem, hogy kik voltak azok, akik ebben a versenyfutásban részt vettek és megvizsgálom mai állapotukat, lehetetlenség azt megállapítanom, hogy gazdaságilag ma olyan helyzetben vannak, hogy nem képesek havonként egyszer színházba menni. Megállapítható rólok, hogy nemcsak havonként egyszer, de az egész szezonban egyetlen egyszer sem mennek el a színházba.

A dolog azon sarkallik, hogy az embereket az újdonság ingere ragadja magával, mint a mozi s aztán a rádió és most a hangos film.

A színművészet halálát lehetővé tenni nem szabad, sőt azt fent kell tartani még áldozatok árán is. Meggyőződésem, hogy a színház, mint közvetlen művelvezet soha sem fog megszűnni.

A javaslat lényege az, hogy a színház, a rádió és mozinak, ennek a három faktornak három különböző miniszteri tárca keretében való kezelése nem helyes, mert ezek egymással vonatkozásban vannak, egyiknek a másikra hatása van, egyik a másikat tökére is teheti, mert nincs meg a kezelésükben a kellő harmonia. Megvagyok győződve róla, hogy ha egy kezben van a színház, mozi és rádió, az az egy kéz harmonikus együttműködésben tudja tartani a hármát kulturális vonatkozásokban is, és nem enged meg, hogy egyik vagy másik gazdasági favorizálása a másikat éppen gazdasági létalajában támadja meg és tenye lehetetlenné. Gondoskodni kell a három faktor bizonyos ki egyenlőségéről a gazdasági vonatkozások tekintetében. Hogy ez miképpen történjék, ezzel a javaslat nem kíván foglalkozni, csak

römutatunk arra, hogy ha a rádió előfizetési díjat 10 fillérrel fel-emelik, az évenként 350.000 pengőt jelent és ez elég arra, hogy hat-hét vidéki társulat egészítenciája biztosítható legyen. Ez nem azt jelenti, hogy fel kell emelni a 2.40 pengőt 2.50 pengőre, hanem azt, hogy 10 fillér a rádió előfizetéstől milyen összeget jelent.

Amiket Markovics a kérdés megoldására felhozott, azok valóban nem alkalmasak a probléma megoldására. Ezt a kérdést kizárólag a három faktor kapcsolatba hozásával lehet megoldani.

Ha tulprodukción van a színház területén, a nagyobb kínálat folytán a szintársulat személyi kiadásai csökkennek. A kerületek más besosztására vonatkozólag megjegyzi, hogy a mi szezonunk tartalma alatt melyre az igazgatónak szerződése van. Ő nem mehet máshova, mert ez ellen a közönség tiltakozna. — Ami pedig a díszletek szállítására vonatkozó vasuti tarifális kedvezmény nyújtást illeti,

ez ma is megvan.

Az elmondottak alapján kéri a javaslat elfogadását.

A záró szó jogán Markovics Eleinér szólal fel. Ismét hangsúlyozza, hogy ő igenis kívánja a színház megsegítését, de megfelelő más módokon. A közönség izlése valóban elfordult a színházról, komoly darabokhoz nem megy a közönség. A polgármester ur említette a múltkor, hogy az Égő Város üres ház előtt ment, de a piros szinlapos darabba mennek.

Rásó Sándor: Az más, az kell.

Markovics: A kultuskormánytól mit sem lehet várni, hiszen most is 400 pengő szubvenciót ad évente. Nem az előadói javaslat visszavetését indítványozza, hanem hogy más szempontok figyelembe vételével dolgozzák azt át.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán szavazásra teszi fel a kérdést. A közgyűlés nagy többsége az előadói javaslatot változatlanul elfogadja.

16 méteres ut költségeit, de nem tartja igazságosnak, hogy egy 25 méteres luxurióz ut költségét vállalják. Helyes a birtokosság álláspontja, ha a költség felét magára vállalja, de a másik felét viselje a város közönsége. (Óriási zaj. Az elnöklő főispán erőlyesen rázza a csengőt.)

Dr. Nagy János a záró szó jogán szólal fel. Arra kéri a polgármestert, adjon alkalmat, hogy indítványára ellenindítvánnyal jöjjenek. Tárgyaljon a város a közbirtokossággal és ajánljon fel bizonyos összegeket a telkekért.

Dr. Vásáry István polgármester: Tehát nem áldozatot akarnak hozni, hanem kiszámítani, hogy lesz-e majd ezen nyereség.

Dr. Nagy János: Indítványozom, méltóztassék megengedni, hogy a város vezetésével összejőjünk és tárgyaljunk a parcellák áráról.

Labanc András: Majd holnap meg beszéljük. (Zajos derűtség.)

Dr. Hadházy Zsigmond főispán elsősorban a halasztó indítványokat teszi fel szavazásra. A közgyűlés ezeket elveti és a tulnyomó nagy többség az előadói javaslatot fogadja el.

GRÓF BETHLEN ISTVÁNNÉ A DEBRECENI MANSZ. ERZSÉBET VEGYESKAR FŐVÉDNÖKE.

A debreceni Mansz. Vegyeskar elnöksége a mai napon a következő szövegű levelet kapta:
A Mansz. Erzsébet Vegyeskar Elnökségének
Debrecen.

Felkérés folytán van szerencsém közölni, hogy gróf Bethlen Istvánné Kegyelmes Asszony az Erzsébet Vegyeskar fővédnökségét köszönettel elfogadja. — Tisztelettel Hlatky Endre miniszteri titkár, a miniszterelnök titkára.

A fenti levelet nagy örömmel vette az elnökség, mert a grófnőnek a fővédnökséget elvállaló szívessege egyik legfontosabb biztosíték arra, hogy az egy évvel ezelőtt ujjalakult énekkar még fokozottabb szorgalommal s nagy bugósággal dolgozzék és hisszük, hogy nyilvános szerepléseivel sok dicsőséget fog szerezni a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének.

MEGVALÓSULÁS STADIUMÁBA JUTOTT A FRONT-HARCOS TÖRVÉNY.

A Move. országos frontarcos szövetség munkaprogramjának legfontosabb pontja a frontarcos törvény megalkotása. Az erre vonatkozó javaslatot vitéz Borbély-Maczkó Emil, a Move. Frontarcos szövetségének elnöke eljuttatta az illetékes fórumhoz. Megbízható helyről a mai napon ezzel kapcsolatban arról értesülünk — hogy ezt az előterjesztést a kormány magáévá tette és már el is készült a rövid pár szakaszból álló arevonallarcos törvénytervezet mely a legközelebbi hetekben fog a képviselőház elé terjesztetni. Ezzel a kormányintézkedéssel a frontarcosok régi óhajta teljesül, mert ezen törvény keretében fogják rendezni az arevonallarcosok 11 év óta hangoztatott kéréseit.

LEÉGETT A GALACI SZÍNHÁZ

Galacból jelentik, hogy az ottani állami színházban ma hajnalban tűz támadt, mely az egész épületet elhamvasztotta. — A kár mintegy 10 millió lei.

A Sestakert rendezése

Nagy vita után az eredeti javaslatot fogadta el a közgyűlés.

Debrecen törvényhatóságának közgyűlése tegnap foglalkozott a Sesta kert rendezése tárgyában mult évben hozott közgyűlési határozat végrehajtásának kérdésével. Borsos József műszaki tanácsos terjesztette elő ezt a kérdést. A javaslatot az elmúlt napokban a kisgyűlés ülésével kapcsolatban részletesen ismertették.

Dr. Nagy János ügyvéd szólal fel elsőnek a kérdéshez és azt fejtette ki, hogy a sestakerti közbirtokosság annak idején, amikor a rendezésről szóló közgyűlési határozatot meghozták, nem tudta, hogy ilyen hatalmas költséget igényel a Horthy Miklós sugárút kiépítése. Ez az ut városi, sőt állami érdek, nagyon méltánytalan lenne, ha az ottani lakosságot terhelnék a teljes költséggel. A Sesta kertben 65 százalékban tökeszegény kisemberek lakik, akik a nagy költséget nem is bírják meg. A város járuljon hozzá bizonyos részben és kérjék a kormánytól, — hogy a költséget egy részét az állam fizesse.

Dr. Vásáry István polgármester: Ha elég volna egy szép kifejezés a miniszternek, akkor azt is lehetne mondani, hogy nemcsak állami, hanem európai érdek a Horthy Miklós ut kiépítése és akkor egész Európa hozzájárulhatna a költségekhez. A Homok kert szívesen vállalná az utak megnyitását...

Török Gábor: Bár már látnánk! **Dr. Vásáry** polgármester... ha oly építkezést kapna, mint az egyetem. De nehéz volna megértetni a kishegyesi parcellák tulajdonosaival azt, hogy az ő érdekükben nyílik meg a Horthy ut a Sesta kertben.

Kijelentette a polgármester, hogy azokat a telkeket, melyeknek ma nincs frontjuk, de melyek a Horthy Miklós ut megnyitásával frontot kapnak, a város hajlandó lenne átvenni olyan áron, mint ahogy ki-sajátítjuk az uceanyitáshoz szükséges telekresek. Meg van ugyanis győződve róla, hogy abból a differenciából, amely a telkek mai ára és a Horthy ut kiépítésével előreláthatólag bekövetkező ára között van, fedezni lehet az utépítés költségét. Aki ezt az ajánlatot nem fogadja el, az dokumentálja, hogy neki igenis lényeges értékemelkedést jelent a Horthy ut megnyitása. Ebben az esetben viszont nem lehet kívánni a város többi részének lakosságától, hogy a telkek értékemelkedését száz százalékban hagyja meg a Sestakerti telektulajdonosok javára, de az építkezési költségeket a város különböző részén lakók vállalják

magukra. A közérdeket egészen más ként kell felfogni. Ami érdeke a Sesta kerti 146 holdnak, nem feltétlenül közérdeke a 3600 holdas városnak.

Ne tessék itt felvetni a kisemberek dolgát. Elhiszem, hogy ott kisemberek vannak, de állítom, hogy ezeknek a létfenntartásához azok a telkek jelentőséggel nem bírnak a hozadékok révén.

Nem hiszi, hogy a miniszter, aki tanulmányozta a szabályozási kérdést, hajlandó lenne arra, hogy az állam terhére átvállalja a költséget. Az adómentesség kedvezménye egyenesen attól a feltételtől függ, hogy a rendezés megtörténik-e. A közgyűlés csak annyit tehet, hogy a rendezés végrehajtását kimondó határozatát hatályon kívül helyezi és boldogabb időre hagyja. — Azt is mondhatjuk, hogy a miniszter által kilátásba helyezett adómentességet nem vesszük igénybe. De azt nem tehetjük meg, hogy az előnyöket elfogadjuk, ellenben a terheket másra hárítjuk. (Zajos taps.)

Zöld Aladár: Indítványozza, hogy elsősorban az átlós utakat nyissák meg, ami tényleg a Sesta kertiek érdeke, mert azokat az utakat használják. A nehéz gazdasági helyzetre tekintettel, csak ezt a rendezést hajtásák végre. A Horthy ut ügye pedig vagy vetessék le a napirendről, vagy pedig a költségek egy harmad részét az állam, egyharmad részét a város és egyharmadát a Sesta kerti birtokosság viselje.

Dr. Freund Jenő: A Horthy ut kiépítése nem az állam, hanem a bel város érdeke, hogy könnyebben jussanak az egyetemhez. Az egyetem kiépítése következtében a Sesta kerti telkek értéke emelkedett. Békében 600 négyzetöles telket 4000 koronáért lehetett vásárolni, most már évek óta 6—7000 pengőnél olcsóbban ilyen nagy telek nem kapható. Nem két év alatt, hanem két év után kell fizetni a rendezés költségeit. Ha kedvező kölesont lehet szerezni a törvényhatóság szívesen nyújt ilyen tekintetben segítséget a közbirtokosságnak. A javaslatot elfogadja.

Dr. Tóth Lajos: Eminens közérdek, hogy a Sesta kert szabályoztassék és a Horthy ut megnyitassék. Ez elől azok sem zárkozhatnak el, akik időlegesen és látszólagosan valami terhet kell, hogy viseljenek. A rendezés feltétlenül haszonnal jár a Sesta kerti birtokosokra. A javaslatot elfogadja.

Dr. Nagy István: Azt javasolja, hogy a kertiségek viseljék a rendezés

Faipar rt. butorüzlete Király-u. bent 4. szám alattvan

Tavaszi Vásár

Havas harisnyaház-ban

Bádogos ucca 1.

1 pár Ouleura, hibátlan gyönyörű mosóselyem harisnya
P. 1.96

1 pár valódi Bemberg selyem harsinya kishibával
P. 2.66

1 pár ugyanez, hiba nélkül
P. 3.40

1 pár férfi zokni, gyönyörű mintás
88 fill.

1 pár férfi mintás cérna flórharsinya hosszú, kis hibás
P. 1.98

1 pár divat sport-sapka
P. 1.46

1 drb gyönyörű selyem jambó sapka
P. 1.46

1 drb selyem nadrág, atlasz csikkal
P. 1.98

Ugyanez egész nehéz minőség
P. 2.36

1 drb Milaner „Arany Kristály” nadrág
P. 3.30

1 drb Tennisz pullover, nijnélkül lo.
P. 6.90

Gondolkozzon, hol vásárolhat ön legolcsóbban?! -- Vigyázni kérem a Havas névre.

A Horthy Dalkör és a Mozdonyvezetők Otthona hazafias ünnepélye

Eszak és Kelet szimbolikus szobrainak teleplezése

A debreceni Máv. Horthy Dalkör és a Máv. Mozdonyvezetők Otthona lélek emelően szép, hazafias ünnepély keretében teleplezte le óriási nagy közönség előtt Eszak és Kelet szimbolikus szobrait.

Az ünnepélyen megjelent maga Bátyás Károly kormányfőtanácsos máv. ügyelgázgató is, valamint Bartha Sándor, Eötvös Béla, Major Sándor, Mester István főfelügyelők. Dr. Székely Ferenc állomásfőnök, a Horthy Dalkör díszelnöke, Polónyi Ferenc főmérnök, fűtőházi főnök és több más előkelőség.

A teleplezési ünnepély előtt Dénes Lajos rendkívül nagy hatással mondta el Székelyné Bészler Anna által írt prólogust, amelyet a közönség melegen ovációval fogadott.

A Horthy Dalárda Kollwenz Dezső karnagy vezénylése mellett a Híszek-egyet és a Himnusz énekelték el. Az egyesület lelkes műkedvelő gárdája adta elő ezután Frimmer Pál „Egy napi forgalom” című két felvonásos hazafias tárgyú színművét. Igen nagy sikert aratott a vendégszereplő Pongrácz Ernő, aki kiforrott művészetével több ízben nyíltszíni tapsra ragadta a közönséget. A színdarab prólogusát Pethő Gyula adta elő nagy hatás mellett. A közönség melegen ünnepelte a darab szerzőjét, Frimmer Pált, akit az alkalomból virágkosárral lepletek meg.

Őszinte sikert arattak a darabban szereplők közül Szabó Gyula, Vargha László Gáspár Béla, Zengewald Gyula,

különösen jó volt a katona szerepében Polovits Ferenc. Kisebbszerepekben jó alakítást nyújtottak Csernowitz János és Stiegelmayr Gyula. A darab körületekinté rendezéséért Petrány Edét illeti teljes elismerés, aki egy őrmester szerepében kabinet alakítást nyújtott.

kítást nyújtott.

A műsorban szerepelt hangulatos magyar táncsal Somogyi Ibolyka és Vértessy Ibolyka, mindketten nagy sikert arattak. Elragadó volt a kis Ruttner Baba szavalata. Nagy sikert aratott József Rezső, aki nagy hatás mellett adta elő a Talpra magyart.

A szoborteleplezésnél magyar ruhában szerepeltek még Bálint Ica, Szabó Mancika, Somogyi Ibolyka, Faulwetter Irénke, Vértessy Ibolyka, Ruttner Baba és Ruttner Irmus.

A háboru utáni nemzedék problémái

A Ker. Nemzeti Liga vitaestje.

A Ker. Nemzeti Liga hétfőn este rendkívül nagy érdeklődés mellett tartotta meg negyedik vitaestélyét, a „Háboru utáni nemzedék problémáiról”. Ezúttal dr. Pongrácz Kálmán értekezett „Az új nemzedék és a nemzetiségi kérdés” címen.

Pongrácz Kálmán az előadásában többek között azt fejtette, hogy Magyarországon sem a liberálisizmus, sem a szocializmus nem tudta valóra váltani a hozzáfűzött reményeket, de ugyanakkor rámutatott arra is, hogy vezéregyéniség hiányában a keresztény irányzat sem valósította meg a maga programját.

Az általános összeomlásért minden politikai párt és társadalmi tényező felelős. Ennek a kérdésnek feleletével kár az egységet felborítani. A továbbiakban az előadó párhuzamot vont az olasz fascizmus és a magyar keresztény ifjúság nemzeti mozgalmá között. Az egyik, a fascizmus a gyakorlat, a másik pedig az elmélet.

Ő a maga részéről az új és a régi nemzedék között technikai ellentétet lát. Majd hangsúlyozta, hogy nálunk, Magyarországon elsősorban gazdaságilag tájékozott, tanult gazdákra van szükség, mert ezek képezik a fundamentumot.

Pongrácz igen objektíven foglalkozott a sajtókérdéssel, a jelenlegi külpolitikai helyzet adottságával, a társadalmi rétegződés káros következményeivel. Reális irredenta politikát kíván s nem tulzolt, de eredménytelen sovínizmust. Nem elég a külföldi propaganda, hanem gondolnunk kell a megszállott területen élő magyarok megmentésére. — Ki kell építeni a gazdasági hálózatot minden irányban és számolnunk kell mindig a reális politikai érdekekkel. Nemesak földrajzi, hanem szellemi integritás is van.

A nagyszabású előadáshoz elsőnek dr. Kovács Andor egy. tanár szólott hozzá, aki igazán tárgyilagos és érdekes megállapításokat tett. Ő is

helyesli az előadónak azt az álláspontját, hogy ma a magyar kérdést nem lehet erőszakkal megoldani. — Bár egész magyar mentalitásával ellenkezik, mégis úgy látja, hogy jelenleg csak a nemzetiségekkel való kibékülés hozhat eredményt.

Itt többen közbekijáztak: — Finis Hungariae!... Ez a kibékülés halálunk lenne!

A közbeszólásoktól függetlenül Kovács professzor folytatta fejtegetéseit, majd hangzott, hogy koncepciózus magyar külpolitikára van szükség.

Ezután Medgyessy Károly, törvényes tanácselnök szólott még a kérdéshez, majd később dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, elnök berekesztette az érdekes vitaestét.

KÉT EZER EMBERT GYILKOLTAK MEG A KOMMUNISTÁK KINÁBAN.

Sanghai jelentés szerint március elején a kommunisták megátalkodtak és elfoglalták Fuant és felkoncolták az összes közhivatalnokokat, továbbá 2 ezer férfit, nőt és gyermeket.

GANDHI NEM TURI A PÉNZT

London, márc. 18. Gandhi újabb rendeletében szigorúan megtiltotta kisérétének, hogy pénzt vigyenek magukkal. — Utasította őket, hogy minden személyes szükségletüket nála jelentésk be. — Gandhi elfogatása esetén állítólag női önkénteseket toboroznak.

— **Lopkodják az ólmosöveket.** Kovács Gyula Piac ucca 17. szám alatti vaskereskedő feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az udvaron levő mellékhelyiségből ki-loppta a vízvezetékí ólmosövet. A lopás ügyében megindult a nyomozás.

A Vígyszínház

maï premierjén
az első előadáson is:
teljes zenekar.

Rend, tisztaság, figyelmesség

és ami még fontosabb:
egy nagyon jó

Rod la Roque

film.

Teslisértési bünper harapásból amelyet egy „kék” színű kutya okozott

Különös teslisértési bünügyet tárgyalt tegnap délelőtt a debreceni törvényszék Jankovich-tanácsa. Karakas Lajos és Varga Antal kerültek a vádlottak padjára gondatlanságból okozott súlyos teslisértéssel vádolva.

Ott kezdődött az ügy, hogy Tóth Jenő nádudvari református tanító 1928 augusztusában elhunyt nyarai és erre az időre a kevénc kutyáját rábízta Karakas Lajos gondozására. Karakasnak azonban alkalmatlan volt a jószág és ő meg Varga pártfogásába ajánlotta és már másnap át is vitte neki.

A kalandos vérű kutya azonban Varga udvaráról megszökött és nyilván gazdája hűtlensége feletti elkésztésében Nádudvar uccáin kóborolva ifj. Kemecei Pétert, Juhász Károlyt és Böszörményi Lajost megharapta. Így azután Karakas és Varga ellen megindult a bünvádi eljárás, miután a kutyát nem tartották megfelelő őrzet alatt.

A tegnapi főtárgyaláson a Karakas azal védekezett, hogy ő rábízta a kutyát Vargára Varga pedig azt állította, hogy ő Móricot — így hívták a kutyát, — megkötözte és nem tehet róla, hogy az elszabadult. A történethez hozzátartozik, hogy Móric a harapások után pár napra szoporonyikában meghalt, nem kis bánatára a hazaérkezett tanítónak.

A tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomásai egész sorát adták a humoros jeleneteknek. Tizenöt tanút hallgatott ki a törvényszék és mind a 15 tanu más színűnek látta a kutyát. Az még megjárta, hogy egyik tanu feketét, a másik fehéret mondott, de akait olyan is, aki kéknek, míg a másik tanu szürkének látta a kutyát. Egyedül pirosat nem mondott senki.

A bíróság végeredményben elnapolta a főtárgyalást. A következő főtárgyaláson újabb tanukat fognak kihallgatni arra vonatkozólag, hogy a Varga megkötözve tartotta a kutyát.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara akciója az Alföld-fásítás tovább folytatása érdekében

A m. kir. kormány elhatározása, hogy az egyes miniszteri tárcák költségvetése 5 százalékkal redukáljassék, sok gondot okoz. Ma, amikor a gazdasági helyzet annyi sok oldaltól súlyosbodik válságokkal küzd, nehéz választani, hogy honnan vonassék el a mentő munka eszköze: a pénz. Legsúlyosabb problémája ez kétségtelenül a földművelésügyi kormánynak, hiszen a magyar mezőgazdaság szenvedte az utóbbi esztendőket csapásait legsúlyosabban és a földművelésügyi tárca rendelkezett munkafeladataihoz irányítva a legszükségesebb fedezetekkel már eddig is. Bárhol történnék tehát a redukció, mindenütt fájdalmasan érinti a magyar gazdaérdekeltséget. Mégis sokszorozott ez a fájdalom, némán el nem viselhető, amikor arról vesszük a hírl, hogy a szépen megindult Alföld-fásítás ügye esik áldozatul a takarékosági parancs végrehajtásának.

Trianonban legtöbbet rabolták el erdőinkből. Tüzeléért, épületfűért, szerszámfűért évente súlyos jövétellel adózunk kifosztóinknak, akik gondtalanul tarolják az évezredek erdőkultúrájuk és kincseit. Ennek a súlyos jö-

gen adózásnak mielőbb véget vetni leg-sürgösebb nemzetgazdasági feladatunk. Ez nemcsak gazdaérdek, ez mindnyájunk érdeke, akik a csónka magyar föld határain belül élünk és élni akarunk. Talán elég volna indoknak, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara szót emelt az Alföld erdőinek érdekében, hogy magyar. De még több jogot adott kötelességévé tette, hogy szót emeljen az Alföld-fásítás érdekében, hogy hivatott szószólója a magyar föld népének: a magyar gazdáknak, a hírtokosoknak, a föld munkásainak. Most az Alföld erdősegei nemcsak a nemzeti jövedelem itthon tartásával erősítenek országunkat, de szebbé, jobbá, termelőbb, hasznosabbá tennék az alföldi buza-termő rónákat, szelidítenék a szélsőséges időjárásunkat, egészségessé tennék élető levegőnket.

A boldog Nagy-Magyarország vetkes mulasztásait panaszolhatnánk az Alföld koporságát. Kívánnánk az erdőseletést akkor is, ha nem lennének ily szeszencséltenül kifosztottak. Memnyivel fájóbb tehát most a tudat, hogy az alig megindult Alföld-erdősítés munkálatai abba maradtak, hogy azok továbbfoly-

talására a milliárdos költségvetésben nincs fedezet. Hogy veszendőbe megy az eddigi munka, az előkészületek. — Hogy hivatalos és munka nélkül maradjanak az erdőseletés szellemi és fizikai munkásai, azok, akik a jövőért áldozták a márt, akik hosszú évek múltán szemléltethetik volna munkájuk eredményét, melyből sokszorosa új munkaalikalom eredt volna az utódok számára.

Nem vehetjük szó nélkül tudomásul ezt a ferveit. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, amely már eddig is lelkes munkát végzett az Alföld-fásítás előmozdítása terén, ismét felemelte kéré szavát az Alföld szüleit, régivárt

erdői érdekében. A m. kir. kormány újabb megfontolását kérte, hogy találjassék mód az alföldi erdőseletés és kóppár fásítás munkaprogramjának szünet nélkül folytatására, hogy annak mielőbbi teljes megvalósulására kerüljön költségfedezet.

Csónka-Magyarország életkérdése, hogy lesznek-e erdők az Alföldön? Erre a kérdésre sürgős a felelet. Ez a kérdés nem tűr halasztást, ennyit nek szöved akadályának lenni, hiszen nemcsak a jövőnek, hanem a máneknak, de a tegnapiak is kellett volna az erdők, azokat soká már nem nélkülözhetjük.

A románok Magyarországon át szállítják beteg vágóállataikat az olasz piacra

Szigoru rendszabályokat léptetnek életbe az állatkivitel terén.

Szépen fejlődő állatkivitelünket erősen veszélyezteteti Románia. — A helyzet ugyanis az, hogy magunk nyújtunk segédkezet ehhez, amikor megengedjük, hogy Románia Magyarországon keresztül vihesse vágóállatait az olasz piacokra.

A gazdaközönség felhívta az illetékes körök figyelmét arra, hogy e téren nem csak azért van szükség sürgős intéz kedésre, mert Románia az olasz piacokon gyilkos versenyével lehetetlenné teszi állataink értékesítését, hanem szükség van állategészségügyi okokból is.

Lehetetlen ugyanis, hogy Romá-

nia körömfájósos állatszállítmányaikat keresztülvige az országunk. Ezáltal könnyen kitéhetjük magunkat annak a veszélynek, hogy Románia beteg állataival megfertőzi a mi állatállományunkat.

Értésítésünk szerint az érdekeltek vidékek kérdésére illetékes körünk behatóan foglalkoznak a romániai állatkivitel kérdésével és szó van arról, hogy szigoru rendszabályokat léptetnek életbe, hogy a Magyarországon átvonuló romániai állatszállítványok ne fertőzhessék meg a magyar állatállományt.

Egy fellendült debreceni szabad festőiskola

Csendben, halkán, reklám nélkül dolgozik és eredménnyel, mert ma már mindenütt ismerik a képeit és beszélnek róla. Sőt több, mert szeretik a képeit, ami Debrecenben a legszebb dícséret. Külföldi utjai után Debrecenben telepedett le, behozta Debrecenbe őstehetségét, a magyar föld szerelmes rajongását s dolgozott, szakadatlanul dolgozott, hogy megteremtse azt a csodát, amit a magyar ég alatt ugy hívnak: megél a művészetéből. Semmi más, csak festőművész. Debrecenben, ahol pedig olyan nehéz és küzdelmes az élet a prózai foglalkozásu emberek is.

Négy, öt éve, hogy az egyszerű, de annál látogatottabb Darabos uccai műtermében éli a maga művészetének termelő világát. Alig egy-két esetben szerepelt a nagy nyilvánosság előtt. Legutóbb a fővárosban aratott osztálan sikert egyetlen felküldött képével, mi zónával el is kelt. A debreceni kiállításokon alig szerepelt, de akkor se munkássága és tehetsége reprezentáns alkotásaival. Két éve áll készen pl. egy monumentális vászna, az Utolsó vacsora, mely felfogásban új, egyéni, érdekes meglátásu kép.

Most aztán szabad festőiskolát nyitott. Olyant, mint a nyugati nagy városokban minden nevesebb festőnek van. Sok gáncoskodások, kicsinykedések között indult meg ez az iskola, melyben felnöttek, diplomás emberek is szívesen iratkoztak be. Nincs fizetés,

únics tandíj, ugyanogy az iskola tulajdonképpen forma, melyben Pálnagy Zsigmond, mert ő az a debreceni festő, kedve és tehetsége javával irányt ad a bontakozó tehetségeknek. És ez az alig pár hónapos iskola ma már szép számu növendékkel, állandó modellel a legkomolyabb formában szorgálja a művészetet. Értékes, érdekes munkát végez nemcsak Pálnagy, a mester, hanem a tanítványok is. Minden nappal fejlődnek, haladnak és a kicsi műterem kincse szaporodik az állandó munka áldásával.

Debrecenben ez az irányu munka és célkitűzés csak meghecsülést és kulturértéket jelent. Pálnagy méltó munkát ad ebben is, méltót tehetségéhez, művészetéhez.

AZ EGYETEMI NÉPSZERŰ FŐISKOLAI TANFOLYAM A DEBRECENI MUNKÁS-OTTHON SZÖVETSEGBEN.

Szerdán, 19-ikén, este 8 órakor dr. Medveczy Károly, egyetemi könyvtárőr „Az írók és az olvasóközönség szellemi viszonyáról” — tart előadást. — Belépti-díj nincsen. Az előadás pontosan kezdődik a debreceni Munkás-Otthonban (Margit-fürdő).

Vidéki útkra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám Telefon 320.

Gyümölcsfák permetezéséhez

is legkövetesebb, mert a legegyszerűbb, legkönnyebb legtartósabb, nagy munkatehermentényű és azért legolcsóbb a

Veréb István által Debrecen, Szappanos-utca 10. szám alatt már 35 éve országsszerte közmegeledésre gyártott legújabb szerkezetű

„Sugár” permelező. Ara 1 darabonként 40 pengő

A szezon legsikerültebb báljának ígérkezik a Kereskedők és Utazók bálja

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

A „BÁNK BÁN” ELŐADÁSA VASTAPSOKKAL

A Csokonai színház a Kardoss Géza jubileumi hét keretében másorra tűzte Katona József hatalmas tragédiáját, a Bánk Bánt is, melynek kedden este volt az ünnepi előadása. A színház a közönség háromnegyed részben megtöltötte és rendkívül lelkesen ünnepelte a szereplőket. A sikerre minden jellemzőbb, mint az a körülmény, hogy a negyedik felvonás után háromszor is a vasfüggöny elé szólították a főszereplő Thuróczy Gyulát. Az előadásról és a szereplők játékáról anyag torlódás miatt a holnapi számunkban fogunk referálni.

Színházi iroda jelentése:

Ma este 8 órakor bérletszűnetben, Gounod gyönyörű muzsikájú operája:

Faust

Fedák Sári és Somló József, a Magyar Kir. Operaház művészei. Kovács Dezső, a budapesti Városi Színház művésze és K. Voith Ilonka, Krompachy István és Torma Gusztáv — a Csokonai színház volt művészeinek fellépésével.

A színház igazgatósága sajnálatosul közli, hogy a „Tűzök az éjszakában” című irredenta hazafias darab szerdára, folyó hó 18-ra, délután 3 órára kitűzött előadása jelentkező hiányában elmarad.

Ugyanek elmarad a esütörtök délután 3 órára kitűzött

Miss Amerika

előadása is.

A JUBILEUMI HÉT ÜNNEPI ELŐADÁSAINAK MŰSORA:

Március 19: Faust, Opera Bérletszűnet, Operai helyérek.

Március 20: Piros bugyellár, — D. bérlet, Rendes helyérek.

Március 21: Oedipus király, C bérlet, Rendes helyérek.

Március 22: Sűt a nap, Bérletszűnet, Emelt helyérek.

A színház igazgatósága tisztelettel hívja fel a nagyérdemű közönség szíves figyelmét, hogy a Faust mai előadása, valamint az Oedipus király péntek esti előadása pontban 8 órakor kezdődik, miért is felkérjük a nagyérdemű közönséget, hogy az előadás pontosan megjelenni szíveskedjék, mert az előadás megkezdése után a nézőtérre vezető ajtók zárva maradnak.

Felkérjük még a nagyérdemű közönséget, hogy az Oedipus király előadásánál a tetszésnyilvánításoktól a mű előadása közben tartózkodni szíveskedjenek, miután az az előadást zavarja.

GEBAUER

temetkezési vállalat
Kossuth-utca 2. sz.

Temetéseket olcsón és mindenki számára megfelelő fizetési feltételek mellett eszközöl. — Haláleset alkalmával bizalommal forduljon hozzánk.

A Csokonai Színház két legrégebbi tagjának arany gyűrűt adott a színiigazgató

László Gyula és Juhász Sándor ünneplése

Kedden este a „Bánk Bán” ünnepi előadása előtt igen szép és megható ünnepség folyt le a függönyök mögött a színpadon. A színészek már jelmezben vártak az előadás megkezdésére, amikor Kardoss Géza színiigazgató oda lépett a színtársulat összegyűlt tagjai és a megjelent vendégek elé s rövid beszédet mondott. Beszédében meleg szavakkal üdvözölte a színtársulat két legrégebbi tagját, László Gyulát és Juhász Sándort, akik immár tíz esztendeje rendes tagjai a Csokonai színháznak és Kardoss színiigazgató társulatának. Jóban, rosszban kitartottak örök helyükön s áldozatos és kulturműsz-

ziós munkájukért külön tiszteletet érdemelnek. Ezt a hűséget, ezt a kitartást akarja megjutalmazni, illetve emlékeztetéssé tenni a direktor akkor, amikor a két legrégebbi tagjának átadja az aranygyűrűt.

Ezzel Kardoss színiigazgató át is nyújtotta a két remekbékészült aranygyűrűt a megható László Gyulának és Juhász Sándornak.

Előbb László akarta megköszönni a becses ajándékot, de annyira erőt vett rajta a meghatódás, hogy egy szót sem tudott szólni. Helyette is Juhász Sándor mondott köszönetet a színiigazgatónak.

A „Pro Palesztina” nagygyűlése Debrecenben

Az előkészítő bizottság Baltazar püspöknél, aki elmondotta, hogy a jövő év folyamán zarándokutra indul Palesztinába és a jeruzsálemi héber egyetemen előadást fog tartani.

A vasárnapi Pro Palesztina nagygyűlés előkészítése tárgyában Debrecenben tartózkodó dr. Schönfeld József, a Zsidó Szemle szerkesztője, tegnap délelőtt dr. Brunner Lajos főorvos társaságában tisztelgő látogatást tett Baltazar Dezső püspöknél, a Palesztina-mozgalom régi barátjánál és meghívták a vasárnapi nagygyűlésre.

Baltazar püspök megígérte, hogy képviseltetni fogja magát a gyűlésen; egyéb elfoglaltsága miatt — sajnálatára — személyesen nem jelenhetik meg azon.

Baltazar püspök egyébként nagy érdeklődéssel hallgatta a Palesztina mozgalom fejlődéséről tett előterjesztéseket és közölte, hogy a jövő év folyamán nagyobb papi társaságban maga is zarándokutra indul Palesztinába, ahol a jeruzsálemi héber egyetemen előadást is fog tartani.

A vasárnapi nagygyűlés célja, — amint azt dr. Schönfeld József közölte, — az, hogy a debreceni zsidóságot közelebbi kapcsolatba hozza a hatalmas zsidó szervezettel, amely Jeddish Agency néven a nyáron alakult meg, a zürichi világkongresszuson. Itt a zsidóság összes irányzatai pártállásra való tekintet nélkül, egyesültek, hogy a „Balfour deklaráció” értelmében Palesztinát, mint zsidó otthon, felépítsék Anglia és a Népszövetség támogatása mellett. A magyar zsidóságot Löw Imánnal szegedi főrabbi, felsőházi tag, br. Kohner Adolf, az orsz. Izr. Iroda elnöke, Székely Ferenc udv. tanácsos és dr. Makkay Ernő vezérigazgató képviselik ebben a tanácsban.

A Jeddish Agency évi egymillió angol fontot áldoz az újjáépítésre, amely a zsidóság önkéntes adományaiból tevődik össze. Az utolsó tíz évben 110.000 zsidót sikerült letelepíteni, akik mint földművesek, iparosok és szellemi munkások, nyertek elhelyezkedést.

Dr. Wilenszky ennek a Jeddish Agency-nek a fődelegátusa, aki előadásával a zsidó és a nem zsidó közvéleményt igyekszik megismertetni ennek a nagy kulturmunkának a fejlődésével és kilátásaival. Univerzális műveltségű férfi, akinek előterjesztéseit legutóbb Vass József és Klebelsberg gróf miniszterek is nagy figyelemre méltatták. Magával ragadó szónok. Vele együtt működnek Avigdor Harneini, a „magyar irodalom keleti nagykövete”, amint Berzeviczy Albert, a Magyar Tudomány Akadémia elnöke nevezte az Ember tragédiája héber fordítóját; továbbá az ugyanek magyar származású dr. Borsi Dezsőné, az ismert író és Z. Ledamora, egy palesztinai héber napilap szerkesztője.

A vasárnapi délutáni gyűlésen valamennyien megjelentek és különféle szempontokból fogják ismertetni az új Palesztina életét.

A gyűlés nyilvános, belépődíj nincs. A palesztinai vendégeket a budapesti központ több előkelő vezető egyénisége fogja lekísérni Debrecenbe.

Itt említjük meg, hogy szerdán este fél 7 órakor, a Hitközség tanácstermében, a vasárnapi gyűlés előkészítése tárgyában értekezlet lesz, amelyen dr. Schönfeld József

előadást tart „Palesztina törvénye” címen.

Érdeklődőket szívesen lát a vezetőség.

A DEBRECENI VILÁGÍTÁSI VÁLLALAT KEBELÉBEN ALAKULT DAL-, ZENE- ÉS SPORTEGYESÜLET BEMUTATKOZÁSA.

A debreceni Világítási Vállalat tisztviselő és munkás személyzetéből kebelében zene- és sportegyesület alakult. Dacára annak, hogy azelőtt csak két hónap telt el, már is megtartotta bemutatkozását. Elismeréssel tehetjük hozzá, hogy a március 15-én rendezett bemutatkozó hazafias ünnepély várakozáson felül sikerült.

Az Ipariskola nagyterme zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel, ahol a városi hatóságot Csűrös Ferenc kulturatanácsnok képviselte. Elsőnek az énekhar tagjai adták elő a Hisszekegyet. Hatalmas, hatvan tagú dalárda ez, kitűnő hanganyaggal. A magyar imádságot harmonikrs szépséggel, hazafias, áhitatot keltő stílussal adták elő.

Utána a Világítási Vállalat vezető igazgatója: Rimanóczy Béla, m. kir. kormányfőtanácsos lépett a pódiumra és ünnepi megnyitó beszédével nagy és közvetlen hatást ért el. Rámutatott arra, hogy a mai nap ketős ünnepünk, mert a 48-as szabadság napjának emlékét ünnepelhetik s ugyanakkor a vállalat kebelében alakult Dal-, Zene- és Sportegyesület hazafias munkásságában először lép a nyilvánosság elé. Történelmi visszapillantással méltatta a szabadság ünnepét s azután a kulturális munkára hivatott ifju egyesületet, amelynek megszervezése körül vitéz Szegedy Gyula vállalati mérnöknek van elévülhetetlen érdeme. — aki Szücs zeneiskolai tanárban méltó segítőtársra talált. A beszédnek közvetlen hatása volt s a közönség egy a szónokot, mint az említett szervezőket, lelkesen ünnepelte.

Majd a személyzetből alakult zenekar Szücs tanár vezényletével Guyon indulóját adta elő, meglepő precizitással, úgy, hogy a közönség zajos tapsal megismételtette. Baukovác Vilmos hazafias szavalatával lelkesedést fakasztott. — Plank Antal szavalatát Szücs Ilonka urleány zongorán kísérte, nagy hatásal. A rendkívül meleg s lelkes hangulatban lefolyt hazafias és bemutatkozó ünnepélyt a vállalat ének-kara a Himnusszal zárta be.

A teremből kitóduló közönség nagy elismeréssel hangoztatta, hogy a Világítási Vállalat Dal-, Zene- és Sportegyesülete első szereplésével mindenkit meghódított és az első siker után a legszebb várakozással lehet tekinteni az egyesület további működése elé.

Sodrony ágybetéte

legjobb minőséget készít

Neumann Pórtéria uccsa 17

Mozgósínházak műsora:

Apolló:

Ma:

nincs előadás
Új műsor
pénteken.

Uránia:

Telefon: 12-51.

Ma: fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor, teljes hangos műsor:

1. Bim-Banm- Bum. (Rajzos trükk-film.)

2. Miss Zongorilla. (Zenés burleszk.)

3. Az éjfélű angyal. (Tíz felvonásos hangos dráma.) A főszerepekben: Nancy Carrol és Lukács Pál.

Vigszínház:

Ma fél 7 és fél 9 órakor:

1. Fox hirdó.
2. Két szomszédvár. (Vidám amerikai történet 8 felv.) Fősz. Edie Quillan és Alberti Vaughan.
3. Gentlemen-kalóz. (10 felv. modern filmjáték.) A főszerepekben: Rod la Rocque és Sue Carrol.

Teljes zenekar minden előadáson.

Mindkét mozgóban pénziárnyítás délelőtt 11 órakor, délután előadás előtt egy órával.

Március tizenötödiki ünnepélyek

A HOMOKKERTBEN.

Vasárnap délután tartotta meg a Homokkerti Ref. Olvasó Egylet március 15-iki emlékünnepélyét. Az egylet nagytérmet teljesen megtöltötte a Homokkert külváros lakossága. Jelen volt az olvasó egylet vezetősége és dr. Nyíri Ernő kormánytörténész, városi bizottsági tag is.

Az olvasóegylet dalárdája által előadott Híszkegy vezette be az ünnepélyt. A dalárdát Szolozsny Ede karnagy dirigálta. Utána Patay József, az olvasóegylet elnöke mondott rövid, de talpraesett megnyitó beszédet. Szabó Irmska Gyula diáknak Magyar Miatyánkját szavalta el nagyon szépen. Almási Márton hajdubüszörményi hitoktató lelkész mondotta az ünnepi beszédet. A költői képekben gazdag és hazafias hévvel és kiváló szónoki készséggel előadott beszéd, amelyhez hozzájárult szép érces hangja, nagy hatást váltott ki a jelen voltoknál. Földessi Lajos, a hazafias költeményeknek ez a kiváló interpretálója most is lelkesedést váltott ki Krüger Aladár: Rabmagyarok című költeménye elszavalásával. Ifjú hév és lelkesedés jellemezte Fántó Sándor hittanhangzó márciusi események méltatását tárgyaló beszéde. A közönség lelkesen megjellegte, mint a többi szereplőket is. Az ünnepély a dalárda által előadott Himnusszal ért véget.

A CSAPÓKERTI OLVASÓ-KÖRBE.

Az ünnepélyre megjelent közönség zsúfolásig megtöltötte a kör helyiség dísztermét az ünnepély alkalmából, melyet Kulcsár Ferenc karnagy vezetése alatt álló iparostanoneiskolai fiú énekkar szépen előadott énekzenével nyitott meg. Dr. Szabó Ferenc elnöki megnyitóját után az ünnepi beszédet Halász András lelkész mondotta el. A „Talpra magyar“t Harsányi Sándor szavalta el. Ezenkívül hazafias és irrederanta darabokat szavalta még: Nagy Búcsú, Király Béla, Berta Mariska, Halász Árpád. Hazafias dalokat énekelte Krompach Jenő. A szépen sikerült és lelkes ünnepélyt a Himnusz zárta be.

A R. KATH. REALGIMNÁZIUMBAN.

A kath. realgimnázium „Révai“ önképzőköré kitűnően sikerült hazafias ünnepélyt rendezett az intézet dísztermében március 15-ike évfordulója alkalmából. A szép ünnepélyt Balló „A cigányleány“ című operájának nyitánya vezette be, melyet dr. Lukács József igazgató hozzáfűrt vezényletével a gimnázium zenekara hibátlanul adott elő. Petőfi Sándor „A ledűlt szobor“ című költeményét Wallner Ödön VI. o. tanuló szavalt el nagy hatással és mély átérzéssel. Ezután az énekkar énekelt Gyurátz Ferenc tanár lendületes vezényletével, majd Majoros Richárd VIII. o. tanuló, az önképzőkör elnöke mondott gondolatokban gazdag, hazafias érzéstől átitott beszédet, mely hatást váltott ki. Az énekkar ezután kurucnótákat adott elő lelkes tapsokat váltva ki, mely után Neubauer Pál VIII. o. tanuló a „Szózat“ elszavalásával aratott megérdemelt sikert. Végül Nyári Andor „Sasfiúk“ című darabjának előadása következett, mely igen sok tapsra ragadta a közönséget. A szereplők közül különösen a kitűnő Balogh György VI. o. tanuló pompás alakítása tűnt ki, de jók voltak még Neubauer Pál VIII. o. tanuló, Scheich Pál II. o. tanuló, Csiky-Mészáros Pál VIII. o. tanuló is. A többi szereplő: Majoros Richárd, Homonnay Nándor, Faragó Sándor és Volosin Antal szintén méltó tagja volt az együttesnek.

MÁRCIUS 15-IKI ÜNNEPÉLY A ZSIDÓ REALGIMNÁZIUMBAN.

Szép hazafias ünnepélyt tartott március 15-én a zsidó realgimnázium. A hitközség előjárósága és az iskola felügyelőbizottsága is képviseltette magát. A megnyitó beszédet Kardos Pál tanár tartotta. Neumann István VIII. o. t. az önképzőkör elnöke ismertette a márciusi eseményeket. Talpraesett beszédet mondott Neumann Pál VI. o. tanuló. Ezenkívül még Kohn Tibor és Fazekas Pál VIII. o. tanuló hazafias költeményeket szavaltak. Az ünnepélyt az énekkar a Híszkegygel kezdte és a Himnusszal fejezte be.

A MIKEPÉRCSI-UTI ALL. NÉP-ISKOLA

is — az eddigi szokáshoz híven — méltó módon áldozott a márciusi nagy napok örök emlékezetének. Megfelelő nagyobb helyiség hiányában minden osztály külön-külön tartotta meg, — amellyel elérte azt, hogy a szép számmal megjelent vendégeket elhelyezhette és az önként jelentkező lelkes, kis növendékeket nagyobb számban szerepeltethette. Minden egyes kis magyarnak lobot vetett a szeme, amikor egyes jelenetekben tanúságot tett arról, hogy nemcsak mondja, de valóban át is éri az eljövendő nagy napok súlyát, mely vállaira fog neheznedni és egykor — szükség esetén — áldozatot szívesen hoz érte. A hatodik osztályban nem mindennapi esetnek voltunk szemtanúi. Ide gyülekeztek azok a serdülő ifjak, akik már jó pár évvel ezelőtt elhagyták azt a helyiséget, amelyhez oly sok emlék szálai fűződnek és ahová szívük mindig vissza-visszavágyik!... Az ünnepség végefelé az osztálytanító részéről egy felhívás hangzott el: „Jertek ide ti is és énekeljünk közösen, mint egykor!...“ Alig hangzott el a felhívás, a szülőknél kívül alig maradt egy pár haligató a nézőtérben. Mind egybesgyűltek és alkottak egy hatalmas négy-szólamú vegyeskart, melynek erőteljes hangjai fenséges akkordban olvadtak össze. A kis Alma Mater falai örömtől sugárzottak, mert lám, az elvetett mag igen jó talajra talált.

A BOLDOGVALVA-KERTBEN.

Este 8 órakor a Boldogfalva-kertéségi Olvasó Kör kebelében szervezett dalárda a „Nemzeti Híszkegy“ elnéklésével ez alkalommal szerepelt először a nyilvánosság előtt, majd Juhász József, az olvasó-kör elnöke fűzőzte a szép számban megjelent ünneplő közönséget és hazafias beszédben ismertette a nagy márciusi jelentőségét.

Utána Kovács Károly, az olvasó-kör ügyvezető igazgatója mondott ünnepi beszédet, megkapó párhuzamot vont a 48-as március és az új március között, amelyre rettenetes helyzetben is pedő szívvel vár az Istenben bízó magyar nép, amikor a régi Nagy-Magyarországban fog ünnepelni újra a magyar.

Több hazafias szavalt után a közönség a Himnusz elnéklésével zárta be a szép ünnepélyt, melyet társas vacsora követett, amelyen az első felkőszöntőt Csukás József rendező-bizottsági elnök mondott az ország kormányzójára, valamint Debrecen város vezetésére, a főispánra és polgármesterre, akikkel együtt akar dolgozni a Boldogfalva kertészi hazafias érzésű polgársága is. Kubinyi Jenő, az olvasó-kör jegyzője, lelkes és egyetértő munkára hívta fel az olvasó-kör tagjait azon alkalomból, hogy a legelső alkalommal adta tanujelét a Boldogfalva-kertéség népe kulturálatra való hivatottságával. Az összejövetel, melyen szép számmal vettek részt a nők is, éjszakkor a legjobb hangulatban ért véget.

AZ AUGUSZTA-SZANATÓRIUMBAN.

A március 15-i ünnepségek sorában méltó helyet foglal az Augusztaszanatóriumban megrendezett hazafias

Budapesti Egyetemi Énekkarok,
Cselényi József- a Nemzeti Színház tagja,
Kiss Béla zenekarának kíséretével,
Debreceni Kollégiumi Kántus
és a Mácsai Dalkör

HANGVERSENYE

április 5-én, este 8 órakor
az Arany Bika dísztermében.
Jogyegek: 1 pengőtől 5 pengőig Springer József könyvkereskedésében, Piac-utca 38. szám, főposta mellett kaphatók.

ünnep programja is, melyet a művész lelki Orosz József dr rendezett a betegek közreműködésével. A Himnusz elnéklése után Halász Béla csendőrnökéntes Petőfi „Talpra magyar“-ját szavaltta el lángoló hazafias érzésektől áthatva. Majd Kiss Sándor ref. hittanhangzó méltatta március 15-ike jelentőségét. A harmadik szám „A kívándorló“ című melodráma volt, melyet Veress Irma urleány adott elő tiszta csengő hangján, melyhez a zongorakíséretet Orosz József dr a tőle közismert, megszokott, finom művészi érzéstől áthatott, biztos technikával játszotta. Majd Bányász István, a mindenki által dődelgetett színművész Petőfi „Egy gondolat bánt engemet“ c. költeményét szavaltta el hatalmas, az érzések végtelen skáláját átfogó hangjatekával magával ragadva a hallgató közönséget. Ugyancsak ő Ady verseiből adott elő szünni nem akaró tapsvihár között. Ezután Barkó Ilona urleány „Régi nóta...“ és „Erdélyországban...“ című dalokat énekelte kellemesen csengő magas sopránjával. Végül Julio Baghy, a világ minden nagy városában ismert nevű eszperantista író „Óda a Naphoz“ c. költeményt adta elő erőteljes, bensőséges érzésektől átszellemülve. Az ünnepséget a Szózat zárta be. A zongorakíséretet mindegyik számmal Orosz József dr látta el. Az ünnepség kedves megrendezéséért az Augusztai igazgatója, dr Geszti József elismerését s köszönetét fejezte ki az orvosi kar s a betegek nevében a közszeretletben s becsülésben álló Orosz József doktornak.

A NAGYVÁRAD UCCAI OVODÁBAN.

Lélekelmélő szép ünnepség keretében ünnepelte meg a Nagyvárad uccai óvoda növendékei a március 15-iki szabadságünnepet Nagy Ida óvónő vezetésével. Amikor is hazafias imákat, verseket és dalokat adtak elő a kicsi növendékek igen ügyesen, szép előadásban és nagyon szép hangsúlyozással. A szép számban megjelent ünneplő közönség boldog érzéssel eltelve távozott a kicsinyek köréből.

MÁRCIUS 15-IKI ÜNNEPÉLY
KONYÁRON.

Fényes keretek között ünnepelte meg Konyár község március 15-ikét. Dél-élelti ünnepi istentisztelet volt a ref. templomban, ahol éltéz Ury Ferenc lelkész imádkozott. Utána ugyanott műsoros ünnepély vette kezdetét. A „Polgári Dalkör“ Nyakas László kántor karnagy vezetésével énekelte a Himnusz, majd Fábrián Béla szavalt irrederanta verset. A ünnep jelentőségéről Nyakas László ref. org. kántor mély gondolatokban hővelkedő hatalmas, lelkesítő beszédben emlékezett meg. Néhány szavaltat és zeneszám után az ünnepség a „Híszkegy“ elnéklésével ért véget.

Este az óvoda nagytérképében szép számu közönség jelenlétében dalestély volt. Vitéz Ury Ferenc lelkész megnyitó beszéde után a „Polgári Dalkör“ énekelte aktuális nép- és műdalokat Nyakas László org. kántor-karnagy precíz vezetésével, a közönség lelkes ovációjában részesített. A dalestélyt kitűnő hangulatban eltöltött táncmulatság zárta be.

MÁRCIUS 15-INE MEGÜNNEPLÉSE
JÓZSÁN.

Méltó keretek között ünnepelte meg

Józsa község március 15-ét. Az ünnepély d. e. 9 órakor a református templomban kezdődött. istentisztelet után az iskolás gyermekek előadásai következtek. Nagyban emelték ennek hatását a Tokay István igazgató-tanító által vezetett három szólamu hazafias gyermekénekkari számok. Déléltől 11 órakor a községháza előtt a leventék ünnepélye folyt le. Ahol az oszlopokban felállított leventék és nagyszámu közönség előtt a helybeli lelkész tartott alkalmi beszédet s a Tóth Zoltán tanító által vezetett tűzoltó énekkar szerepelt nagy precizitással.

AZ IPAROS IFJUSÁG KULTUR-DÉLUTÁNJA

Meleg siker jegyében folyt le a Debreceni Iparos Ifjuság Önképző Körének vasárnapi kulturdélutánja.

A gazdag és nívós műsort „Parasztfurfang“ c. egyfelvonásos komédia vezette be, amelynek női szerepében elsőrangú alakítással illeszkedett be Kovács Kati, aki a furfangos paraszasszony érdekes figuráját kidolgozott művészi eszközökkel vette színpadra. A férfi szerepekben Szabó Gyula érdekes és egyéni játékával, Zengewald Gyula eredeti és hű beszéd technikájával és Petrány Ede karakterisztikus kabinetalakítással arattak értékes sikert.

Mezey Béla ref. lelkész a magyar cserkészek angliai utjáról tartott szíves és érdekes előadást nagy hatás mellett. Ezután egy fiatal debreceni poéta, Fábrián Fuchs Jenő: „Az Alfiöld szíve szől“ c. a debreceni fiatal írók és költők sajtó alatt levő antológiájából olvasta fel „Kimondtam halkan, szerelem“ c. gyönyörű versét, amely Szegeden, a muzsikás Tisza milliójében született meg és megrázóan szép gondolatai lebilincseltek a közönséget. Utána Kiss Géza, Kiss Béla cigányprímás fia, Kiss Béla zenekarával kurucnótákat játszott a magyar zenészek közt, főidét is meghódító játéktechnikájával. Nagy és értékes sikerük volt. Reichs Jolán hazafias szavaltata stílusosan illeszkedett be a márciusi ünnepségek hangulatába, lelkes, mély átérzésű szavaltatát meleg siker koronázta.

Tukacs Baba meglepetést keltő finom hangjával egészen kivételes sikert szerzett, közönsége lelkesen és hosszasan tapsolta. Tukacs Baba képessége felülten sokat ígér. Abel János irrederanta dalaival férfközött közelebb az ő felkőpését mindig szívesen fogadó közönség szívéhez. — Nagy sikere volt. — Ebrnfeld Jolán hegedűjátéka, amelylyel Vesseli: „Valze Trieste“t interpretálta, kihozott minden erőt és szépséget. Minden futamban élt a lendületes és iskolázott játékkészség, amely átható és élvezetessé tette számát. Szegi László Petőfi: „Örültj“ adta elő megrázó drámai erővel és túlfűtött temperamentummal, amely mély hatást váltott ki a közönségtől. A műsor utolsó száma Sterbinszky László kuplé jelenete volt. Egy től figura megrázó alakításban, nevetető maszkírozással és egyes táncpárral egyik leghatásosabb és legmulattatóbb számnyve volt a kulturdélutánnak, melynek szépségü közönsége kellemes szórakozást kapott.

A zene- és énekszámokat Forray István karnagy kísérte zongorán a tőle megszokott lendülettel és művészettel.
(Szamos.)

Két versenytárgyalás epilógusa

Az Alsószabolcsi Ármentesítő Társulat rendkívüli közgyűlése.

A „Debrecen” álláspontját magáévá téve megvásárolta a betonhid-szabadalmakat és új versenytárgyalást ír ki.

A szabadalomtulajdonosok az eredetileg követelt 36.000 pengővel szemben mindössze 8600 pengőt kértek a társulattól. A földmunkákra beérkezett versenytárgyalási ajánlatokat a szakbizottság véleményével ellenkezőleg a választmány nem tartotta elég olcsónak. — Általános meglepetésre a közszállítási szabályokkal ellenkező döntést hoztak. — Kíséretet kell tenni a földmunkákuké kézi munkaerővel leendő elvégzésére is.

Az Alsószabolcsi Tiszai Ármentesítő és Betonhidépítő Társulat kedden délelőtt tartotta választmányi ülését, ezt követően pedig rendkívüli közgyűlést. Ezen a közgyűlésen döntöttek azon két árlejtés felett, amelyek egyrészt a betonhidépítésre, másrészt a földmunkák elvégzésére írták ki és amelyek páratlanul nagy érdeklődés mellett a múlt héten kerültek felbon-
tásra.

A „Debrecen” a közérdeknek megfelelőleg megállapította, hogy a társulat igazgatóságának minden jóakarata ellenére is a betonhidra való árlejtés kiírásánál nagy hibák történtek, amennyiben egy bizonyos szabadalom megszerzését írták elő a pályázóknak, miközül, hogy a szabadalomtulajdonosokkal a társulat meggyezett volna az árlejtésben. Mi a közérdeknek megfelelőleg a pályázókkal egyetértésűleg azt az álláspontot foglaltuk el, hogy a szabadalmak — ha ahhoz a társulat ragaszkodik — vegye meg a társulat, mert hiszen a szabadalom árát így is, úgy is a társulathoz kell viselni, mert azt minden pályázó amúgy is kénytelen ajánlatába belekalkulálni.

Ezen álláspontunk helyességét és felbecsülésünk teljes jogosságát bizonyítja a cikk megjelenése után hozzánk juttatott levél is, amelyben Matyasovszky László mérnök teljes mértékben igazolta ugyan a pályázóban való részvételre való jogosultságát és azt a teljes jóhiszeműségét, amelyet mi nemcsak hogy kétségbe nem vonunk, de laudációs cikkünkben el is ismertünk, viszont azonban részben megerősítette mindent, amit mi nekeményeztünk. Meg kell ezen levél és beszerezett információk alapján azt is állapítanunk, hogy arról a körülményről, miszerint a szabadalom tulajdonosának a pályázóban való részvételéről a többi pályázó előzetesen tudott.

A hozzánk juttatott levélben Matyasovszky László mérnök ur azonban (többek között) ezt írja: „Kifejezetten ki kell jelentenem, hogy az építési szabadalmam szerint igenis én akarom megépíteni a magas szabadalmi díj megállapítása is ezt a célt szolgálta. Nem közömbös ugyanis egy előttem, mint dr. Sabathiel Richard előtt sem az, hogy az építési kivétel, mely egészen speciális, hogy történi, mert egy esetleg szükséztlenül kivétel alkalmas arra, hogy a szabadalmi gondolat jóságát kompromittálja.”

Ebből a levélből kitűnik Matyasovszky mérnök tiszteletreméltó ösztönöségén kívül az, hogy a „Debrecen” teljes joggal tiltakozott az ellen, hogy a magas szabadalmi díjak révén a pályázat eredményességét előre is kérdésessé tegyék. A pályázók is teljes joggal hivatkoztak beadványukban a szabadalomért követelt díj magasságára.

A pályázatok elbírálására kiküldött szűkebb szakbizottság Márk Endre udvari tanácsos elnöksége alatt s ezt követően a társulat választmányja és közgyűlése is teljes egészében magáévá tette a „Debrecen” által képviselt és nyomtatékkal hangsúlyozott egyedül helyes álláspontot.

Belátta a társulat igazgatósága, hogy egy szabadalomért a vállalkozási összeg egyharmadát nem lehet kifizetni, hogy a drága szabadalom előírása folytán tett alternatív ajánlatoknak az ajánlattevők részéről való forszírozása teljes mértékben visszás helyzetet

teremtett.

A mai rendkívüli közgyűlés ezen az alapon a mi álláspontunkat száz százalékig honorálva kimondotta, hogy a szabadalmat, illetve

a megépítendő 24 hidnak a szabadalom szerint való megépíthetőségét az eddig kért cca 36.000 pengő helyett 8.600 pengőért megvásárolja

és ennek alapján most már mint a szabadalom felhasználásának engedélyese írja ki az új versenytárgyalást, amelyen most aztán Matyasovszky mérnök is akadálytalanul részt vehet. Igaz, hogy itt még mindig meg van az az előnye a szabadalom egyik tulajdonosának, hogy pályázatánál a szabadalom vételárának reá eső részével, tehát minimum 3—4000 pengővel olcsóbb lehet, ez azonban semmiesetre sem eshet súlyosabb kifogás alá. Ha ugyanis a társulathoz joga és oka van arra, hogy pont ehhez a szabadalomhoz ragaszkodjék, akkor tényleg céltalan, sőt okszertűlen lenne, ha a szabadalom megépítéséből éppen azt, aki erre feltétlenül hivatott, kizárják. Ismételtjük, mi csak etikai szempontból tartottuk és tartjuk még ma is minden okszertűség ellenére ezt a lehetőségét kifogásolnánk, mert sokkal egészségesebb lenne vagy direkt, versenytárgyalás mellőzésével Matyasovszky mérnököt a kivétellel megbízni, vagy pedig a szabadalom megvételével egyidejűleg megfelelő honorárium ellenében a kivétel ellenőrzését redibizni. Matyasovszky mérnöknek a szabadalom értékének és kivételének megóvása tekintetében kifejtett aggályait erkölcsi szempontból mi teljesen megértjük és honoráljuk, bár nem tudjuk elbíralni, vajjon annak keresetüvétele tényleg csak az ő kezében van-e jó helyen. Helytelenítjük azonban, hogy a társulat nem talál módot arra, hogy a versenytárgyaláson résztvevők ne a másodrangú, profitorra pályázók érzésével induljanak bele a küzdelembe.

Amidőn tehát leszögezzük, hogy az igazgatóság a „Debrecen” álláspontjának teljes akceptálásával elismerésre méltó álláspontot foglalt el s amidőn ismételtten megállapítjuk, hogy Matyasovszky mérnök öntudatos büszkeséggel a szabadalmához való ragaszkodásával, valamint a kivétel ambonálásával tiszteletreméltó nyíltsággal foglalt állást. — Sajnálkozásunknak kell kifejezést adnunk, hogy a társulat nem ment egy lépéssel tovább s megfelelő honorárium mellett nem bíta meg Matyasovszkyt a kivétel szükséztlen ellenőrzésével. Ha pedig ennek elvi, formai, anyagi vagy egyéb akadályai lennének s a Sabathiel—Matyasovszky-féle szabadalom elengedhetetlenül előnyben részesítendő, akkor versenytárgyalás mellőzésére kellett volna a bizottságtól engedélyt kérni, ami viszont a mai viszonyok mellett szintén nem helyesebb dolog.

Amilyen kellemes meglepetést okozott a társulat igazgatóságának és a szűkebb bizottságnak, valamint a választmányának és közgyűlésének egyhangú állásfoglalása a betonhidak építése tárgyában, éppen olyan hatalmas visszatétést szült és kellemetlen meglepetést kellett a földmunkák ki-

adása ügyében hozott döntés, amely a közszállítási szabályokkal merőben ellenkezik. A szűkebb bizottságnak itt egyhangulag az volt az álláspontja, hogy a földmunkákat annak a vállalkozónak kell odaadni, aki a társulat által az eddig fizetett 1.10-es, illetve 1.15-ös egységárral szemben 82 fillérről vállalta a munkát köbméterenként.

Közbevetőleg meg kell említenünk, hogy a „Debrecen” itt azt álláspontot képviselte, hogy megfelelő államsegély kieszközölése mellett közimunkaerő igénybevételével kell a munkát elvégeztetni.

Csak ha ez nem lehetséges, úgy magától értetődőleg kotrógéppel a lényegesen olcsóbb ár mellett kell a munkát elvégeztetni. Ennek a lehetőségére, hogy egy szabályszerűen lefolytatott versenytárgyalás esetén, amely az eddiginél mintegy 30 százalékkal olcsóbb árat produkált s ahol a legolcsóbb ajánlattevő cég ellen — mint azt a társulat velünk közölte — semmiféle kifogás sem emelhető, más kaphatja meg a munkát, mint ez a legolcsóbb pályázó, még csak gondolni sem mert senki sem.

A szűkebb bizottság maga is erre az egyedül törvényes és helyes álláspont-ra helyezkedett s ezzel szemben a választmányi ülésen általános meglepetésre Aczél Géza műszaki főtanácsos, aki maga is tagja volt a szűkebb bizottságnak s annak egyhangúlag meghozott határozatában maga is résztvevő, fellépett s azt indítványozta, hogy a legolcsóbb ajánlattevővel, valamint a közvetlen utána következő legolcsóbb ajánlat beadójával (az a pályázó a most legolcsóbb 82 fillérről s az általa eddig számított 1.10, illetve 1.15 pengő egységárral szemben 95 fillérről tett most ajánlatot) tárgyalásokat kezdjenek ajánlati egységáruk leszállítása végett. Ez a felszólalás két okból kellett meglepetést. Az egyik ok az volt, hogy mint említettük, a szűkebb bizottság határozatában maga Aczél főtanácsos is résztvevő s ott nem jelentett be különvéleményt a határozattal szemben, másodszer pedig, mert a közszállítási szabályok 30. §-a szerint ez a határozat nem állhatja meg a helyét. Ez a szakasz a következőképpen szól:

„A versenytárgyalás folyamán vagy az odaítélés után folyó tárgyalások alatt, vagy azokat követően az ajánlattevőkkel vagy azok egyikeivel eredmény elnyerése iránt alkudozásba vagy a többi ajánlattevővel szemben az egyenlő elbánás elvét sértő tárgyalásba bocsátkozni nem szabad.”

Márk Endre udvari tanácsos tapintatos fellépésének köszönhető, hogy ez a határozat, amelyet a választmányi tagok többsége ellenzett, de amely az egyes tagok szavazatarányával mégis győzedelmeskedett, olyként hozott meg, hogy ezek a felveendő alkudozások valamennyi ajánlattevővel vétesenek fel. Ez az igazságosság szempontjából egy igen jelentékeny vívmány, de magán a ténnyen azonban mit sem változtat.

A közszállítások odaítélésének kifogástalanságába vetett hitet ilyen meg-

tepetésszerű állásfoglalással megrendíteni nem szabad.

Mielőtt ennek a kérdésnek a bővebb taglalásába belemennénk, a nagy nyilvánosság előtt kell felemelnünk szavunkat annak az érdekében, hogy a közszállítási szabályok szigorú betartásával megtartott versenytárgyalásnál az odaítélés is a közszállítási szabályoknak megfelelőleg történjen meg. Ez pedig ezúttal csak úgy lehetséges, hogy a szűkebb bizottság a neki alkudozások felvétele végett kiadott aktákat visszajuttatja a választmányi utján a közgyűléshez azzal, hogy a munkát a közszállítási szabályzatnak és a társulat érdekeinek megfelelőleg a legolcsóbb ajánlattevő kapja meg, vagy pedig a társulat igazgatósága hivatalból kérje a kereskedelemügyi minisztertől a szabályellenes sérelmes határozat soron kívüli felülvizsgálását és a közgyűlésnek megfelelő módon való határozathozatalra való utasítását, esetleg a munkának saját hatáskörében való odaítélését.

Ugyanebben a felterjesztésben kísérelje meg a társulat igazgatósága a kereskedelemügyi és földművelésügyi minisztereknél egy megfelelő nagyságú államsegély kiutalását, amely lehetővé tenné a földmunkálatoknak kézi munkaerővel való elvégzését.

Ebben és csakis ebben az egy esetben engedhető meg, hogy ne a kotrógéppel végzendő munkára beérkezett legolcsóbb ajánlat vessék figyelembe, mert a kormánysegély lehetővé tenné ezer és ezer ember munkához való juttatását.

Ennek a felterjesztésnek megtételére az igazgatóság a saját maga igazolása szempontjából erkölcsileg kötelezve kell, hogy érezze magát. Ismételtjük azonban, ha ez a kérelem nem talál meghallgatásra, akkor helye nincs, akkor csak a közszállítási szabályok lehetnek az irányadók.

Amint az első kérdésben a betonhidépítésnél — kizárólag azért, mert a fő szempontjából ez volt az egyedül helyes álláspont — a „Debrecen” állásfoglalása diadalmaskodott, ugyan-
gy nem lehet más a helyzet a kérdés másik részénél a földmunkák odaítélésénél. Itt csak egy kérdés lehet a döntő: a köz érdeke pedig az, hogy a társulat igazgatósága könyörtelenül szemrezen érvényt a közszállítási szabályzat világos és félre nem érthető rendelkezéseinek!

Sp. autó- és traktor-olaj,

tiszta könnyűbenzin
kiváló minőségben

Magyar Fanto Művek

R.-T.

tisztantuli kirendeltségénél

Ferenc József-ut 42. sz.

Telefon 7-77 és 10-99.

Magyar Divatház, Piac-u. és S monffy-u sarok. kabátok
Leszállított árakban divatos szép női tavaszi

A NAP HIREI**Vörösnyaku ludak
a Hortobágyon**

Nem mindennapi szerencsője volt a napokban Radó Endre ifjavadásznak. Március 15-én a Hortobágyon két csapat Vörösnyaku lud „jött reá”, melyekből 1—1 darabot szerencsésen el is ejtett. Ismeretes, hogy ez a legszebb kiesi ludfajta csak nagy ríkan vetődik el a sok százezer lilik-lúddal együtt Közép-Európába. — Most ügylészik, hogy Délről hazafelé, Szibériába vezető utjokban, több csapat került el a Magyar-Alföldre, amelyekből mindjárt két csapat is, az egyik 8, a másik 15 főből álló, került a szerencsés vadász puskája elé. Oly szerencse ez, Dianának oly kitüntető kegye, a milyenben dereshaju öregvadászoknak se volt még részük széles Hazában. A két szép madár közül az egyik természetesen a Ref. főgimnázium híres libagyűjteményébe kerül, a másik eleven példány pedig a budapesti állatkertnek lesz dédelgetett és megcsodált lakója. Ebből a ritka fajból, ugy tudjuk, egész Európában csak 3 élő példány van, s ebből kettő Magyarországon, de a budapesti állatkertben jelenleg nincsen.

MILODIN

kölni víz

az arcbőrre igen kellemesen hat. Az illatát egész napon át megtartja. — 1 deka 32 fill. — 1 üveg P 1.20, 1.60, 3.20, 6.—

— A Révész Bálint cserkészcsapat ünnepélye március 23-án lesz. — A Templomegyesület 967. sz. — Révész Bálint cserkészcsapata f. hó 23-án, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel műsoros előadást rendez a kollégium dísztermében. A műsort a következő számunkban tesszük közzé. Belépődíj nincsen. Műsormegváltás kötelező. Felhívásoknak 60 fillér, diákoknak 30 fillér. Felülíratásokat köszönettel fogadjunk. Az érdeklődőket szíves szeretettel várja a csapat parancsnoksága.

— Höchtl Margit budapesti sikere. Hubay Jenő budai palotájában játszott rádióba a mult héten Höchtl Margit. A nagy művész szerényen elhallgatta rendkívüli sikereit. A most érkező hetilapokból olvassuk csak, hogy a Hubay-zenedélutánon Izabella, Augustia és Gabrielle főhercegnők, gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter és előkelő társaság jelenlétében játszott Höchtl Margit, akinek művészi játékát a főhercegnők melegen megtapsolták és a miniszter gratulált neki. A siker nyomán Höchtl Margit meghívást kapott a rádióban való vendégszerelésre. Liszt: Campanelláját a legelső gramafon-társaság fogja felvenni lemezre és felszólították egy Chopin-estre zenekari kísérettel. Budapest így fedezte fel újra Höchtl Margit művészetét, igazolásul annak, hogy az igazi tehetség vidékről is megtalálható a maga útját. A rádió számos gratulációt kapott Bécsből, Pozsonyból, Erdélyből Höchtl Margit gyönyörű játékaiért.

— Ha fiatal, ha öreg, örömet abban találja — Ó-t-e-t- lefotografálja! — Fényképezőgépek nagy választékban Springernél. — Amatőrmunkák szakszerű előhívása, mindenkinek ingyen.

**Cipőszegből készített hegedűt küld
a kormányzónak egy debreceni cipész**

A kormányzói jubileummal kapcsolatban érdekes és eredeti ötlete támadt egyik debreceni cipőszőmesternek. Ifj. Retezár Dezső elhatározta, hogy apró cipőszegből készít el egy hegedűt. Tegnap este alkalmunk volt látni, sőt hallani is ezt az érdekes hegedűt, mely *több ezer talpszegből készült.* — Mennyi munka és mennyi türelem, ha ránéz az ember, már is látja, hogy hosszú napok, hosszú éjszakák becsületes munkája van ebben a szerszámban. Ifj. Retezár

Dezső debreceni cipőszőmester három hónapig dolgozott ezen a különös hegedűn, mely páratlan a maga nemében. A kormányzó jubileumára készült ez a hegedű, melynek a hátán üveg alatt ott van nagybányai vitéz Horthy Miklós jól sikerült fényképe és színes szegekből a magyar címer. Mint értesülünk, rövidesen felküldik ezt az értékes debreceni ajándékot a jubiláló kormányzónak.

**Mikor a műszerészek
porszívógép gyárat rendeznek be**

Érdekes tárgyalás a debreceni törvényszék előtt.

Igen érdekes büntető tárgyalás történt ma a debreceni törvényszék előtt dr. Serly Jenő táblabíró elnöke alatt működő büntetőtanácsa. Három debreceni műszerész: Lichtschein Dezső, Schaff Béla és Fehér László kerültek a vádlottak padjára csalással vádolva. Az ügy részletei a következők: Közel öt évvel ezelőtt történt, hogy a három műszerész felkereste Nagy Sándorné debreceni özvegyasszonyt és előadták neki a tervüket. Arról volt szó, hogy egy egészen új rendszerű porszívógépet találtak fel és ennek gyártására műhelyt akartak berendezni. Ehez azonban pénzre volt szükségük és azért fordultak az asszonyhoz.

Nagy Sándorné tetszett az ötlet, belépett társként az üzletbe és 15 millió koronát kivevő készpénzét a három műszerész rendelkezésére bocsátotta. A pénzen azután gyárat, üzletet rendeztek be, megkezdte a porszívógépek gyár-

tását. Minden jól ment volna, csak hogy a gépeket senki sem vette, mivel a feltalálók hitelbe nem adtak. Így azután a pénz eluszott, bevétel ezzel szemben semmi sem volt. Mikor Nagy Sándorné látta, hogy nem kapja vissza a 15 milliót, csalás címén feljelentette a műszerészeket.

A nyomozás és vizsgálat lefolytatása után tegnap a debreceni törvényszék Serly-tanácsa elé került az ügy. A három vádlott egyöntetűen azzal védekezett, hogy ők jóhiszeműen jártak el és nem tehetnek arról, hogy a porszívó gépeket senki sem vette. Az első tárgyaláson nem került sor ítélethozatalra, mert a bíróság szakértők meghallgatása végett elnapolta a fő tárgyalást. A szakértők arra fognak vallomással szolgálni, hogy a kérdéses porszívógépek alkalmasak voltak-e áruhá bocsátásra, vagy az egész üzlet csak a vádlottak ravasz trükkje volt.

— Kertbirtokossági közgyűlés. A csapókereti I. és II. járás birtokossági évi rendes közgyűlést 1930. évi március hó 23-án délután 3 órakor tartja meg a csapókereti Olvasókör helyiségében, melyre az érdekl. birtokosok ezúton is meghívja az Elnökség. Tárgy: Kertgazdai jelentés. Tisztelettel. Esetleges indítványok.

MILODIN

szappan

bársony sima arcbőrt kőleszönöz!
1 drb P 0.10, 0.50, 1.—

— A Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulata folyó évi március hó 19-én, (szerdán) délután 3 órakor Sas uccá 2. sz. alatt, a volt Lókodi-féle vendéglő helyiségben taggyűlést tart a Csapó és Rákóczi uccai piacok rendezése tárgyában. Felkérjük a gyümölcs-, zöldség-, tojás- és baromfiárusokat, hogy a gyűlésen saját érdekükben pontosan jelenjenek meg, hogy egyetlen tag se maradjon ki az elkészítendő névjegyzékből. — Ugyanakkor tartjuk az új tagfelvételeket is, hogy azok is, kik eddig nem voltak tagjai a társulatnak, az elkészítendő névjegyzékbe felvehető legyenek. Elnökség.

Roboz kalapszalomban az új modellek megérkeztek.
Debrecen, Szent Anna uccá 5. szám.

**Milyen idő volt
és milyen idő várható**

A Földrajzi Intézet jelenti március 18-án:

Az újabb ciklonáris képződés előnyomulásával az időjárásunk gyorsütemű változásai tovább tartanak. Az éjszakai felderülés csak átmeneti jelenség volt, a felhősödés már a korai órákban megindult és így az éjszakai lehülés nem sülyesztette a hőmérséklet minimumát a fagypontra alá. A nap folyamán egyre erősödő déli légáramlás és időnkint meginduló erős felhősödés jelezte a nyugati ciklon előhaladását. E folyamat közben területünkön eddig még csapadék mérhető mennyiségben nem esett.

A déli légáramlás által hajtott meleg levegő csaknem 20 C-ig emelte a hőmérséklet maximumát (18.2 C).

Borult és enyhe éjszaka után holnap északi légáramlással csapadék kíséretében hőszűvedés fog megindulni.

— Tengerit lopott és társaival elmulatta az árát. Lopással vádolva állította tegnap délelőtt a debreceni törvényszék elé a kir. ügyészség Szimcsák Ferenc hajdubüszörményi földművest. A vádirat szerint a földműves P. Nagy Imre gazdálkodónál állott alkalmazásban és ebbeli minőségében állandóan dézsmálta a tengeri görög tartalmát. A tegnapi tárgyaláson a vádlott tagadta a vádat, a tanúk azonban az ellenkezőjét bizonyították. Kiderült az is, hogy Szimcsák a lopott tengerit eladta és az árát a társaival együtt elmulatta. A törvényszék a bizonyítási eljárás adatai alapján Szimcsák Ferenc bűnösségét megállapította és hathónapi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet a felek megnyugvása folytán jogerőre emelkedett.

— A Volt Iskolatársak Szövetsége folyó hó 23-án, vasárnap délután 5 órakor a Dóczy-intézet internátusában ebédlőjében jótékony célú műsoros és sorsolással egybekötött teadélután rendez. Az összejevetel célja kettős: a szövetség mindenkori igyekezetéhez híven az intézet növendékeinek anyagi támogatása, másfelől pedig a tagok összetartozásának ápolása. A Volt Iskolatársak a Szövetség érdekeit mindig meleg odaadással szolgálták, ez a körülmény reményt ad arra, hogy ezúttal is minden buzgó tag meg fog jelelni. A résztvevni szándékozókat arra kéri a szövetség, hogy teát, enkrót, sültet stb. felajánlani szíveskedjenek. Az adományok átvétele 23-án délelőtt 10 órától történik. Teajegy 1 pengő. Erre az összejevetelre ezúttal is mindenkit szeretettel hív és vár a vezetőség.

— B. Wattay Margit táncintézetében március 20-án egyetemi kolon kezdődik. Péterfia u. 30.

MILODIN

arckenőcsöt

használjon. — Beszerezhető mindenütt!
1 fogely P 0.50, 1.—, 1.50.
Nappali használatra 0.80, 1.20.
JESZENSZKY ANDOR,
Debrecen, Kossuth-u. 1.

A zsidó reálgimnázium bálja

A zsidó reálgimnázium bálja — mint jelentettük — nagy siker mellett zajlott le. A megjelent hölgyek névsorát a rendezőség a következőkben becsatolta rendelkezésünkre:

Urasszonyok: László Béláné, Székely Vilmosné, Láng Ferencné, Vadai Miksáné, Jablonszky Józsefné, dr. Kardos Lászlóné, Temenbaum Dávidné, Guttmann Lajosné, öz. Baganóti Károlyné, Fáber Kálmáné, dr. Haasz Imréné, Madár Ernőné, öz. Rottmann Sámuelné, öz. Finkelstein Lajosné, Rottmann Lajosné, öz. Steier Jakabné, Szigeti Jenőné, dr. Bárdos Jakabné, Fülöp Miklósné, dr. Fenyő Béláné, dr. Schwarc Arturné, Kohn Dezsőné, Farkas Gyuláné, Weiszberger Mórné, Vadász Ernőné, Faltin Adolfné, Aloay Ferencné, Mező Arminné, Schöb Arturné, Földes Jenőné, Kancser Józsefné, Sós Jenőné, Löwinger Mórné, Révész Lajosné, Vági Istvánné, Grünfeld Dávidné, Ács Tivadarné, Mayer Manóné, Schwarc Jenőné, Szántó Zsigmondné, Gál Samuné, Szunyogh Bertalané, Klein Jenőné, Flamm Gyuláné, Sréter Mórné, Altmann Zsigmondné, Schwartz Ernőné, Leitner Dezsőné, Jakabovits Mórné, Láng Lajosné, Fischer Józsefné, Basch Gézáné, Fábán Ferencné, dr. Kardos Albertné, dr. Kardos Ferencné, Földes Mórné, Havas Pálné, Grósz Jenőné, Fülep Jenőné, Weisz Ignácné, Schönfeld Gáborné, Weisz Gyuláné, Braun Dezsőné, öz. Grünbaum Pálné, Bánó Andorné, dr. Brunner Lajosné, Deutsch Jenőné, dr. Szilágyiné (Monor) László Ernőné, Keiner Arminné, Berger Istvánné, Bleier Ernőné, Neuländer Andorné, dr. Fejér Ferencné, Nádler Adolfné, Kaposi Gézáné, dr. Barta Gyuláné, Orbán Ignácné, Nemes Károlyné, Jakabovits Henrikné, Löbl Gyuláné, Vértés Adolfné, Szöke Aladárné, Gerő Danielné, Irsai Mórné, Eidusch B-né (Szeged), Fülöp Gyuláné, Eckstein Lajosné, Braumstein Jenőné, Fekete Lajosné, Goldmann Hermanné, Grünwald Izidorné, öz. Leitner Bertalané, Polgár Gézáné, Deutsch Dezsőné, Klein Vilmosné, Biró Marcellné, Weisz Ferencné, Fazekas Endréné, Chylinszky Györgyné, Stern Sámuelné, Stern Ferencné, Lefkóvits Miksáné, Breck Antalné, Breck Józsefné, Nemes Izsné, Gerő Zoltánné, Havas Frigyesné, Klein Károlyné, Fülöp Béláné, Frank Izidorné, Farkas Jenőné, Emerich Endréné, Róze Ferencné, Weiszmann Jakabné, Mermelstein Hermanné, Kelemen Mártonné, Kohn Mártonné, Grossmann Mártonné, Fülep Mórné, Grünberger Béláné, Fáy Árpádné, Boros Józsefné, Mandel Ernőné, Gross Arminné, Weiner Sándorné, Kovács Zoltánné, Venyige Ferencné, Felbermann Lajosné, Polacsok Lajosné, Weisz Jakabné, dr. Bodnár Lajosné, Klein Lajosné, Reichlitzné, Schwarc Dóriné, Veres Miklósné, Klein Zsigmondné, Szántó Istvánné, Almási Miksáné, öz. Balassa Bertalané, Goldstein Adolfné, Grünberger Sándorné, Grünhut Henrikné, Fischer Jenőné, dr. Miklós Arminné, Vallerstein Dezsőné, Barabás Béláné, Franck Józsefné, Fülöp Menyhértné, Frieder Ernőné, Barta Aladárné, Csillag Arturné, Schön Sándorné, Altmann Hermanné, Moskovits Mártonné, Rosenberg Mórné, Róth Endréné, Róth Adolfné, Weiszkrónné, Fenyvesi Józsefné, Back Jenőné, dr. Kun Miklósné, Ledig Dezsőné, Fischer Jakabné, dr. Lakatos Vilmosné, Turai Miklósné, Gerő Sándorné, Schön Miklósné, Weisz N. Gyuláné, Vértés Rezsőné, Steier Jakabné.

Urleányok: Láng Ibolya, Harsányi Erzsébet, Sipos Lilly, Jablonszky Éva, Gelbmann Olga, Gelbmann Joli (Balmazújváros), Vadász Klári, Tennenbaum Irén, Madár Klári, Grád Joli, Rottmann Ilus, Szilass Magda, Finkelstein Gizella, Klein Rezsina, Rottmann

„Hatvani professzor” egyetemi öregcserkészcsapat ünnepélye

Vasárnap folyt le a „Hatvani professzor” öregcserkészcsapat fogadalmatviteli ünnepélye. Az igen jól sikerült ünnepélyt a ref. tanítóképzőintézet zenekara nyitotta meg a Cserkészindulóval, melyet Bodnár Lajos zenetanár, karmester, cserkészvezető irányítása mellett precízen adott elő. Utána dr. Tankó Béla egyetemi tanár mondott megnyitói beszédet, mely szívetlelkűt áthatotta minden jelenlevőnek. Nádudvary Jenő énekszáma sok-sok vidám percet szerzett. Utána következett a fogadalmatviteli, melyet dr. Rácz Lajos ker. elnök elől tettek le. Dr. Rácz Lajos gyönyörű beszédben avatott fel az újonc cserkészeket s azon fájó érzésének adott kifejezést, hogy nálunk, Magyarországon, különösen itt Debreczenben, milyen nagy közönnyel viseltetik a közönség a cserkészélet iránt, míg külföldön ha ilyen szép létszámú csapat lenne fogadalmat, akkor ezen kollégiumi díszterem ha tiszter ilyen nagy lenne, akkor sem tudná befogadni az érdeklődő közönséget. Az igen szép beszéd után fogadalmat tettek, illetve újítottak a következők: Hadházy Pál, Papp László, Nádudvary Jenő, F. Tóth Sándor th., Erdődy László, Fehér Dániel, Fehér Imre, Horváth Dezső, Irházy Ambrus, Koháry Béla, Lengyel Imre, Kovács Lajos, Molnár Elek, Szabó Mihály, Végő László, Varga László, Fazekas József, Mészáros Elek oh. A csapat nevében Hadházy Pál öreg cserkész-rajvezető köszöntö meg az avatást. Csikós András vígjátékosával, Kovács Lajos tárogatójával méltó elismerést értek el. Majd következett a műsor kiemelkedő száma, Kállay Imre th. magyar

nótákat énekelt, melyet Rábold Gábor bh., 172 „Erő” segédültszje és b. parancsnoka, kerületi titkár kísért zongorán. A csengő hangja s vele összhangban levő zongorakíséret mintegy nyolcízben hívta megújításra a szereplőket. Igen precíz és kiváló volt Gidófalvy Elemér és Svékus Olivér cserkészsegédültszjek hegedű-zongora játéka. Mindkét szereplő arról nyújtott biztosságot, hogy kiváló zenei tehetséggel rendelkeznek. Molnár Elemér igen hatásos szavata után Hadházy Pál köszöntö meg az érdeklődőket a megjelenteknek. Végül a „Tiszta István” internátus zenekara pompás játékaival méltó befejezést adott az igen nívós műsornak. Az ünnepélyen megjelentek: Temessi Győző orsz. társelnök, dr. Rácz Lajos ker. elnök, Török Tibor ker. főtitkár, Darabos Balázs százados, ker. ellenőrzőtiszt, dr. Baresay Károly ker. ellenőrzőtiszt, Rábold Gábor, Csávás Sándor ker. titkárok, Kiss Ernő vezetőültszji titkár, Donov Béla, Veress Béla parancsnokok, Nácsa Antal tiszt, jelen voltak még a Dóczy leányiskola cserkészültszje Kovács Margit parancsnok vezetésével továbbá a Templomegyesület parancsnoka Kovács Julia tanítónő.

Az ünnepély megrendezése Hadházy Pál öregcserkész rajvezetőnek érdeme, kinek fáradságos munkájában segítségére voltak: Noszky Jenő bh. s. tiszt, mb. csapatültszji, Csávás Sándor th. 203. sz. „Boesky” és a 963. sz. „Hatvani professzor” cserkészcsapatok segédültszjek, ker. titkár. Az erkölcsileg jól sikerült ünnepély anyagilag sajnos, majdnem deficittel végződött.

x **Etvágytalságnál, rossz gyomor-nál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több úttörője megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható hashajtó. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.**

— **Felhívás.** Tisztelettel felkérem azon feketekabátos, kemény kalapos urat, aki e hó 13-án délelben 1 órakor Péterfián a villamos által elvégzett kísérletet a villamos kerekai alól kivette és véres lett tőle, sziveskedjen címét velem tudatni. Vitéz Kovács András dobánykísérő, Kut u. 11.

— **Ismét egy besurranó tolvajlás.** Gelb Anna Piac ucca 58. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a lakásából egy arany mellűt, két fehér tenniszcipőt, hat pár selyemharisnyát ellopoit. Valószínű, hogy a lopást besurranó tolvaj követte el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Buddenbrook-ház** Thomas Mann, Nobeldíjas műve propaganda kiadásban, 3 kötetben 3 pengő 90 filléért megjelent. A pengős regények pedig már 4 kötet jelent meg. A 300 oldalas könyvek kötetenként egy pengőért kapható. Antalfy József cégnél, Szent Anna és Varga ucca sarok. Telefon 612.

— **Sándor-nap Debreczenben.** Kedden tartották névnapjukat a debreceni Sándorok, akiket a barátok, jó ismerősök serege magvszámában keresett fel. Így sokan gratuláltak meg Várady Sándor tanácselnököt, dr. Visky Sándor táblabíró, Kovács Sándor káplánt, a Kath. Figyelő szerkesztőjét, dr. Balogh Sándor th. tanácsnokot, dr. Csige Sándor és dr. Tóth Sándor rendőrfogalmazókat, dr. Belák Sándor egyetemi professzort, dr. Mező Sándor ügyvédségi elnököt, dr. Jenev Sándor törvénytudó tanácselnököt, dr. Láng Sándor tisztifőorvost, dr. Juhász Nagy Sándort, Benedek Sándor műv. műhelyfőnököt, Bartha Sándor üzletvezetőhelyettesét, dr. Kutby Sándort, dr. Kiss Sándor orvoskört, dr. Kőlesey Sándort, dr. Rásó Sándort, dr. Kupinszky Sándor aljegyzőt és a többi Sándort.

— **Eszhónapi fogházat kapott a bieliklitolvai.** Lopással vádolva került tegnap a debreceni törvénytudó Serb-tanácsa elnök Nagy Miklós hádjánási lakos, Nagy Miklós egy őrizetlen pillanatban ellopta Pécsi Gábornak a háza kerítéséhez támasztott kerékpárját. A tárgyaláson a vádlott beismerte a lopást és nagy nyomorát hozta fel védekezésül. A bíróság büntetését megállapította és egyhávi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsört.

Gyászrovat

Glanz József magánzó 69 éves korában elhunyt. Temetése a Csapó ucca 69. számú gyászházától ma délelőli 10 órakor lesz. Az elhunytban Vági István ékszerész apósát gyászolja.

Fehértői Dániel

klinikai szállító
Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának
temetősei:

Szilágyi Sándorné szül. Tóth Róza, életének 47-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 19-én délután 2 órakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Balló Gyula volt egyetemi altiszt, életének 32-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 19-én délután 4 órakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Elek Istvánné szül. Kiss Zsuzsánna életének 48-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 19-én délután 4 órakor lesz a Kossuth uccai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

~~~~~
Nikkelez, ezüstöz

minden színre galvanizál.
Csilárok eladása mélyen le-
szállított gyári árban

Fődvárinál, Széchenyi u. 55

Automobil hűtők

javítását

gyorsan és kifogástalanul készíti:

FÜLÖP MIKLÓS

bádogos mester
Debrecen, Csapó-u. 3
Telefon 9-17.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Műhelybérek s boltbérek leszállítása

A debreceni kereskedelmi kamara felterjesztése a pénzügy-miniszterhez.

A kereskedelmi és iparkamara legutolsó közgyűlésén tárgyalta a műhelybérek és boltbérek leszállításának kérdését.

A kereskedelmi és ipart egyaránt fojtogató nagy válságban az érdekelttség tapasztalata szerint ugyanis nem kis szerepe van annak is, hogy a jobb világban váltak bérkötelezettségek olyan magasak, hogy ezeknek a kereskedők és iparosok nem képesek eleget tenni.

A kamara véleménye szerint a boltbérek leszállítását erőszakos úton, kormány beavatkozással nem lehet megvalósítani. Itt elsősorban a kölcsönös megegyezés és belátás segíthet. Ezt a kölcsönös megegyezést és belátást felkelteni, különösen a háztulajdonosok oldalán, nagyon alkalmas az a tény, hogy mindinkább több helyen látnunk fizethetőségeket, amelyek nem kaphat bérletet. Elsősorban a régi háztulajdonosoknak kell ebben a tekintetben példát mutatni, mert az a tapasztalatunk, hogy irányadó a régi háztulajdonosok állásfoglalása.

Debrecenben a helyi érdekképviseletek indítottak ilyen irányú mozgalmat, amelyet a kamara részéről pártfogoltunk. Debrecenben a háztulajdonosok egyesületbe tömörültek és ezért kívánatos volna az, hogy az Egyesület, amint azt tudomásunk szerint meg is teszi, a háztulajdonosokra erkölcsi hatást gyakorolna abban az irányban, hogy a háztulajdonosok a bérek leszállításánál a rendkívüli időket vegyék figyelembe.

A háztulajdonosok részéről engedélyezendő házbér mérséklésnek

ezidőszerint nagy akadálya a házadóra vonatkozó hivatalos összeállítás 8. §-ának azon rendelkezése, hogy a bérbeadott épületeknél a házadó alapja az adóévet megelőző utolsó évnegyedben (jelen esetben 1929. év november negyedében) járó nyers jövedelemnek egy teljes évre átszámított összege és hogy a 20. § rendelkezései szerint az elsőfokon megállapított házadót a bérjövdelemnek évközi apadása nem érinti. Ezen rendelkezések alapján tehát az a helyzet állna elő, hogy a bérleszállítás esetén a háztulajdonos nemcsak kevesebb bért kapna, hanem még a leszállítás előtti magasabb bérösszeg után volna kénytelen a 16 százalékos házadó és a magas járulékos adók terheit is viselni.

Epp ezért a háztulajdonosok egy része odanyilatkozott, hogy csak az esetben tudná átmenetileg az üzlet és műhelybéreket leszállítani, ha az évközben eszközölt bérlelengedés után megfelelő adóhelyesbítés is elrendeltetnék.

Miután kétségtelen, hogy az iparosok és kereskedők helyzetének átmeneti könnyítése legjobban a nagy terhet jelentő üzlet- és műhelybérek méltányos leszállításával volna elérhető, a kamara előterjesztést intézett a pénzügy-miniszterhez, hogy sürgősen törvényhozás útján felhatalmazást kérjen arra nézve, hogy a jelenlegi súlyos gazdasági válság megszüntetéséig mindazon esetekben évközben is a házadó leszállítását lehetővé tegye, amikor az üzlet- és műhelybért a háztulajdonos a gazdasági válságra való tekintettel igazoltan leszállította.

Az ipartestületi előjáróság ülése

Az Ipartestület előjárósága legutóbb tartotta havi rendes ülését, amelyen a hatóság és a Kamara képviselőin kívül megjelent Kiszely Árpád fa- és fémpári szakiskolai igazgató is.

Várjassy Imre elnök buzdító beszédének elhangzása után először az elmult hónapban felszabadult tanoncok segédleveleit osztották ki és a két legkiválóbbnak: Köller Olga női divatkapcsoló és Balla László asztalossegédnek szép jutalomkönyvet adtak.

Tudomásul vette az előjáróság, hogy a Teleki u. 79. sz. házat eladták és az így befolyó összeget a testületet terhelő bankkölcsön egyik részletének kiegyenlítésére fogják használni.

Czippó György ügyész 3 éves megbízása lejárt — jelentette ezután Lechner Lajos jegyző — azonban tekintettel a küszöbön álló közgyűlésre, a mandátum meghosszabbítását az újonnan megválasztandó előjáróságnak hagyták fenn.

Felbuzdítták és külön is felterjesztéssel fordul az előjáróság a miniszterhez aziránt, tegye lehetővé a szakosztályi ülésekről távolmaradó tagok megbírságozhatóságát, mert éppen a tagok érdekében álló munkát nem lehet kifejezni a kellő érdeklődés és támogatás hiánya miatt egyes szakmákban.

Az asztalos-szakosztály közgyűlésének határozatait is megfellebbezték, azonban nem formai okokból, hanem a szakosztály belülgvét képező kérdések miatt. Epp ezért az előjáróság a beadványt kivizsgálás céljából a szakosztálynak kiadni rendelte és mint fellebbezést pedig elutasította.

A vendéglős szakosztály választása tárgyában hasonló beadvány érkezett, azt is elutasították, illetőleg visszaadták a szakosztálynak.

Igen hosszú vitát provokált ki és számos felszólalás hangzott el a gépjárművel dolgozó asztalosoknak azon kérése tárgyában, hogy ők külön szakosztályt alakítsanak és az előjáróságnak képviseletet nyerjenek. Az előjáróság végül is a múlt évben hozott határozatát tartotta fenn és a kérelmet nem teljesítette.

Tudomásul vette az előjáróság a miniszter azon rendelkezését, hogy az Ipartestület minden olyan esetben, amidőn tudomására jut, hogy a szerződéseknél a négyheti, munkakönyv bejelentéseknél pedig 14 napi határidőt elmulasztották: a kihágási eljárást megindítani köteles.

A mészáros szakosztály tisztújító ülésén két renitens tagot pénzbírsággal sújtott a szakosztály elnök, amelynek most közigazgatási úton való végrehajtását kérte. A kérésnek az előjáróság eleget is tett.

Tudomásul vették, hogy ifj. Zelinger Ede, a festőszakosztály elnöki tisztségéről lemondott. A szakosztály ideiglenes vezetésével az elnökség Kovács

47 fillér 1 kerékpár

1 napi részlete, ha nálam „Atlas” „Atlas patent” világmárkás kerékpárt vásárol 18 havi részletre. oo Soltész, Püspöki p'ota, II. kapu 25. Telef. 12-59.

József alelnököt bízta meg, amely intézkedést jóváhagytak. Egyhangulag kimondotta az előjáróság, hogy a székházban már most helyiséget ad az Iparos Dalegületnek próbák, az Ifjúsági Egyesületnek pedig egyesületi célokra.

Berger József a festővizsgáló bizottsági elnöki tisztségéről lemondott. A lemondást tudomásul vették és az elnöki tisztség betöltésével a közgyűlésig Dári János eddigi alelnököt bízta meg.

Köszönetét fejezte ki az előjáróság a Kölcsönös Segélyző Egylet igazgatójának azon követésemelő határozatáért, hogy az elagott alapra és a széklázalpra 50—50 pengőt adományozott.

A kötélerő vizsgáló bizottság elnökévé Bogdán Sándort választották meg, mert az eddigi elnök, Bihary István meghalt. (J.)

Iparosok ügyei.

A debreceni Ipartestület férfi-szabó, sapkakészítő szakosztálya folyó hó 20-án, esütörtökön este 6 órakor tartja az ipartestület kistanács-termében tisztújító ülését. Tárgy: előjárósági rendes és póttagjelölés. Ezen ülés — tekintettel arra, hogy másodsorra hivatik egybe — a tagok számára való tekintet nélkül, határozatképes lesz.

Folyó hó 20-án esütörtökön este fél 6 órakor, a víz-, gáz- és fűtési szerelőmesterek szakosztálya, az Ipartestület helyiségekben szakosztályi ülést tart. Miután az ülésen fennkívül fontos ügyek, többek között a vizsgálóbizottságok megalakítása, tárgyaltnak, a tagok teljes számu és pontos megjelenését ezután kéri a szakosztály elnöksége.

A debreceni Ipartestület kép. ács-szakosztálya folyó hó 19-én, szerdán délután 5 órakor tartja tisztújító ülését. Tárgy: előjárósági rendes és póttagjelölés. Tekintettel az ülés fontos voltára, a tagok teljes számu és pontos megjelenését ezután kéri a szakosztály elnöksége.

Tanonctartó iparosok figyelmébe!

Az Iparostanonciskola igazgató-sága mai napon megküldötte hozzáuk az elmúlt, február hónapról szóló tanoncemulasztások kimutatását.

Felhívjuk ennélfogva azokat az iparosokat, akik tanoncokat tartanak, hogy fenti kimutatást — saját érdekükben — az Ipartestület hivatalában, a hivatalos órák alatt tekintsék meg, annál is inkább, miután a mulasztások — természetesen elfogadható okkal — a tanonciskola igazgatóságánál még 8 napig igazolhatók.

Ipartestület.

DEBRECENI PIACI ÁRAK

A zöldségpiacon a felhozatal különösen a burgonyában, magvakban és a dughagymában nagy volt: az árak már hosszabb idő óta állandóak. A baromfi piacon a felhozatal kevés volt: a vidéki kereskedők, akik baromfiakat akartak szállítani, nem tudtak vásárolni, mert az árak nagyon magasak voltak.

Zöldségárak: spenót 150, káposzta 10, verekkáposzta 10—30, zöldség 10—15, burgonya 4—10, hagyma 4—10.

Tessék telefonálni a 1657-nek

és a lakácson készséggel bemutatjuk a „VAXOL” parkettisztítót. - Egyedüli raktár: Kántor Ernő és Társánál (Városháza épület)

foghagyma 120—140, bab 40 fillér kilója, zöldség 5—10, retek 30 fillér csomója.

Baromfiárak: liba 250—260, kacsa 240—250, tyúk 150—160, pulyka 180—150 fillér kilója, tojás 6—8 fillér darabja.

ESETT A SZOPÓSBORJU ÁRA

A keddi lóvásárban a felhajtás közepes volt, a kereslet kicsi. Jó minőségű lóért 450 pengőtől felfelé fizettek, a közepes 300 pengőnél kezdődött, míg a silány lónak 60 pengőtől felfelé volt az ára.

A szarvasmarhavásárban nagy volt a felhajtás, a kereslet közepes. A vágómarha élősulyban 55—78 fillér különbé.

A szopósborju ára élősulyban különként 90 fillértől 1.15-ig, ami azt mutatja, hogy a szopósborju ára 20—25 fillérrel esett.

Fejés tehén darabonként 200 pengőtől 600 pengőig kelt. Jármos ököréri 600 pengőtől 1056 pengőig fizettek páronként.

Terménytőzsde

A keddi terménytőzsdén az irányzat erőteljesen megszilárdult, miután a tengerentúli gabonátőzsdékről is kedvezőbb megítélést jelentettek. Különösen határidős forgalomban volt erőteljes az emelkedés, amennyiben fokozatos tempóban a májusi buza 80, az októberi 50 fillérrel zárult magasabban. A készáruipacra ugyancsak rendkívül szilárd volt az irányzat.

A határidőpiac hivatalos árjegyzékai: Magyar buza márciusra 19.30, májusra 19.85—20.60 (20.58), októberre 19.82—20.30 (20.32). Magyar rozs májusra 11.40—11.70 (11.86), októberre 12.50—12.76 (12.95).

Tengeri májusra 11.50—12.05 (12.10), júliusra 11.90—12.40 (12.38). Transito tengeri májusra 10.60—11.30 (11.28), júliusra 11.50—11.40.

A budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzékai: Buza tiszai 77 kg 23.20—23.40, 78 kg 29.55—23.65, 79 kg 23.85—24.00, 80 kg 24.00—24.10, felsőtiszai 77 kg 21.10—21.20, 78 kg 21.30—21.40, 79 kg 21.50—21.60, 80 kg 21.65—21.75.

Pestvidéki rozs 11.20—11.35, egyéb rozs 11.20—11.35, takarmányárpa I. 14.00—14.50, takarmányárpa II. 13.00—13.50, felsőmagyarországi sörárpa 17.25—19.25, egyéb sörárpa 16.00—17.50, köles 9.00—10.00, tiszai tengeri 11.70—11.85, egyéb tengeri 11.80—12.00, zab I. 13.00—13.50, zab II. 12.25—12.65, korpá 7.90—8.10, lucernamag 125—145, lóheremag, arankás 80—95.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztít.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Jó minőségű téglák és cserép

kapható Lóth és Sebestyén téglagyárától. Eladás Hatvan ucca 1/3. sz. III. em. Telefon 610.

Hegedűs Ármin a Króh Vilmos helyiségében

Debrecen, Dégenfeldtér 10. szám.

Most már mindenkinek tudnia kell,

hogyan olcsón árusítok.

Kisérje figyelemmel alanti árait.

Rövid alsó-nadrág 98 fill.	Férfi ing 1 gallér 2.98	Div. kemény gallér 88 fill.	Mosó selyem-harisnya 1.28	Férfi zokni 78 fill.	Selyem esikős női nadrág 1.98	Vastag zokni 58 fill.	Női ing schiffonból 99 fill.
Kanavász 99 fill.	Színes gombos rövid nadrág 1.28	Pouplinelejtű ing 5.38	Divat esoker-nyakkendő 39 fill.	Kristály tiszta mosó selyem-harisnya 1.98, 2.48	Divatos férfi-zokni 1.28	Atlasz esikős női nadrág 2.38, 2.68	Vastag női harisnya 78 fill.
Női nadrág schiffonból 99 fill.	Sifon 69 fill., 89 fill.	Zefir férfi nadrág 1.98	Egész pouplin ing 7.90	Divat nyakkendő 98 fill., 1.48	Bengáli mosó selyem-harisnya 2.98	Előr férfizokni 1.98	Selymes jámbó sapka 1.48, 1.98
Szalvéta 69 fillér	Combiné színes 2.98	Pamut vászon 79 fill., 99 fill.	Hosszu gombos nadrág 3.98	Oxford ing 7.90	Csodás mintájú nyakkendő 1.98, 2.98, 3.98	Gevi selyem-harisnya 3.98	Férfi sport-harisnya 78 fill., 1.28
Szájci sapka 1.48, 2.38	Abrasz 3.98	Csipkés szoknya combiné 3.38	Levedőre való 1.98, 2.38	Fűzős hosszú nadrág 2.98	Fehér pouplin-ing 7.90	Zsebkezdő férfi és női 39 fill.	Előrharsnya 1.78, 1.98
Reklám női harisnya 58 fill.	Gyermek játszó-ruha 2.98	Törülköző, rojtos 79 fill.	Csipkés hálóing 4.98	Paplan-lepedőre 2.98, 3.38	Müselyem pazar minták mtr. 1.98		
Dupla széles kelme ruákra mtr. 1.98	Kasha div. minták gyapjú mtr. 3.98	Div. Twed köpenyre, 140 széles 6.90-tól	Sötétkék kelmék, 140 széles 5.98-tól	Selyemfényű risette szájci anya- fehérneműre 2.68	Divatos szövetruha 12.80 16.90	Gyönyörű mintás gyapjú delén mtr. 1.98	Tavaszi kabát 19.80
Tiszta selyem férfingre 5.90	Mosó női ruha 3.98	Fél delin (muszlin) esodás minták 95 fill.	Egész finom tavaszi kabát 25.50 35.50, 45.50	Taftalin selyem minden színben 3.38	Blousok, selyemfényű, pouplin anyagból 6.90 7.90	Müselyem, pazar minták mtr. 1.98	Gyermek tavaszi kabát 19.80, 24.— 34.—
Nehéz crepszaten mtr. 8.80	Plissé szoknya 9.50	„Filtex Sevilla”, esodás minták 3.28	Flanell takaró 2.98, 7.90 8.90	Grenadin szájci 1.78	Nansuk minden színben 95 fill.	Tiszta selyem fehérneműkre mtr. 5.90	Frotir törülköző 2.98, 4.98
Futó szőnyeg mtr. 2. 38	Agygarnitúra 3 darab 56.80	Egész nehéz minőségű Crepe de chine 7.90, 8.90, 10.90	Függöny kelme 1.38, 1.78, 2.58.	Finom férfi, vagy női ernyők 18.90 14.50	Bőreresz tolltartó angia 95 fill., 1.18, 1.48	Brocát, belésre, mtr. 2.28, 3.78	Vattás dupla cloth paplan 16.90, rózsás 25.80

SPORTHIREK

A DMTE a keleti kerület birkózó csapatbajnoka

Vasárnap tartották meg a keleti kerület birkózó csapatbajnokságának utolsó fordulóját, amely egyúttal a csapatbajnokság döntő mérkőzése volt. A bajnokságot a DMTE csapata kétségtelenül megérdemelten nyerte meg, hiszen a DMTE-nek van a legjobb senior gárdája a kerületben. Ennek a győzelemnek azonban nagy szépséghibája volt, hogy a DVSC, amely pedig eminens esélyekkel indult a DMTE-vel szemben, nem fejtette ki a teljes tudását és így azt a látszatot kellette, mint ha leküzdött volna a DMTE-nek, amely esetleges vereség esetén a DTE mögé került volna. A DMTE-nek nem szabad ilyen eszközöket igénybe venni, mert a bajnoki győzelemnek csak az az igazi értéke, ha azt reális körülmények között szerzik meg.

A második helyre a DTE kitűnő fiatal erőkből álló csapata került és nincs messze az az idő, amikor a DTE visszaszerzi elvesztett pozícióját. A DVSC harmadik helye megérdemelt, a csapat kellő tréninggel jobb helyezést is érhetett volna el. Rendkívül értékes a Püspökladányi Levente SC negyedik helye, míg a DEAC ötödik helye biztató ígért a jövőre. Az utolsó helyre került Karcagi MOVE birkózói is szépen szerepeltek és a karcagi birkózók kemény ellenfelei voltak a többi csapatoknak.

Az utolsó forduló eredményei a következők voltak:

Karcagi MOVE SC—DEAC 4:3.
Juhász győz ellenfél nélkül, Kovács győz Kállay ellen, Pulsky győz Burogyi ellen, Szakács győz Lázár ellen, Barvas győz Wattamán ellen, Ökrös győz Szepesi ellen, Szabics győz Solyom ellen.

DMTE—DVSC 5:2.

A nap legszebb küzdelme. Lengyel győz Bákonvi ellen, Tunyogi győz pontozással Nagy ellen, Dóró győz Kratky ellen, Ménes győz Török ellen, Ménes I. győz Kacsóh ellen, Kripló és Kepecs győz ellenfél nélkül.

DTE—Karcagi MOVE SC 6:1.
Sóváry győz Juhász ellen, Fábrián győz Kovács ellen, Mátyás győz Szabó ellen, Szakács győz Papp ellen, Kratzer győz Wattamán ellen, Szőke győz Szepesi ellen, Barva győz Szabics ellen.

DVSC—DEAC 5:2.

Lengyel győz ellenfél nélkül, Tunyogi győz Kállay ellen, Török győz Lázár ellen, Kacsóh győz Dénes ellen, Ökrös és Solyom győz ellenfél nélkül.

Végeredmény: Keletmagyarország 1930. évi csapatbajnoka a Debreceni Munkás Testező Egyesület 10 ponttal, 2. a Debreceni Torna Egylet csapata 8 ponttal, 3. a Debreceni Vasutas Sport Club csapata 6 ponttal, 4. a Püspökladányi Levente Sport Club csapata 2 ponttal, 5. a Debreceni Egyetemi Athletikai Club csapata 2 ponttal, 6. a Karcagi MOVE Sport Club csapata 2 ponttal.

PECS-BARANYA MEGÓVTA A BOCSKAY ELLEN ELVESZTETT MÉRKŐZÉSÉT.

A Pécs-Baranya, mint ismeretes, a szezon első mérkőzését 4:0-ra veszítette el a Bocskay ellen. Ezt a mérkőzést a pécsiek tegnap, az óvási határidő utolsó napján megóvták azzal az indokkal, mivel nem fizették meg Ságynak a járandóságát. Az óvási azonban teljesen alaptalan, mert a Bocskay annak idején kifizette Ságny járandóságát és Ságny írásban is igazolta. Hasonformán az óvásiak a futballban is, sorsa.

ALLITOLAG BUDAPESTEN JÁTSZAK LE AZ UJPEST—BOCSKAY MÉRKŐZÉST

Az Ujpest—Bocskay mérkőzés színtere körül hetek óta folyik a harc. A Bocskay a pályaválasztói és Ujpest szeretői a pályaválasztói jogot megvenni, de viszont nem akarja honorálni a Bocskay igényeit. Most legújabbban az a terv merült fel, hogy a Bocskay Budapest, mégpedig vagy az Üllői-ut, vagy a Millenáris pályán rendezze meg a mérkőzést, saját számlájára, ami szép bevételt jelentene az adósságokkal küzdő Bocskaynak. A Ferencváros ugyanis aznap Pécsre megy, a Hungária pedig Miskolcra és így a Bocskay jóformán konkurrenciánál tudná megrendezni a mérkőzést. Természetesen ez még csak terv, de nincs kizárva, hogy meg fog valósulni.

UJPESTTEL VAGY A FERENC- VÁROSSAL KERÜLHET ÖSSZE A BOCSKAY A MAGYAR KUPÁBAN.

A Bocskayra nézve kedvezően ítélt ki a Magyar Kupa sorsolása. A Bocskay első ellenfele ugyanis az UTE lesz, amelyet előreláthatólag könnyen le fog győzni, a második fordulóban pedig a Baranya—Somogy mérkőzés győztese játszik a NyKISE-vel és ennek a mérkőzésnek a győztesével játszik a Bocskay. Ha a Bocskay a győztes Pécs a Branyát, vagy Somogyot legyőzi, a másik ágból győztesen kikerülő Ferencváros—Ujpest mérkőzés győztesével kerülhet össze. Így tehát nagyon jók a kilátásai a Bocskaynak, mert egy kis szerencsével nagyon előkelő szerepet játszhat a Magyar Kupában.

FELHÍVÁS.

Felkérem a PIFC összes játékosait, hogy f. hó 20-án, csütörtökön este fél 8 órára a Kis-Debrecen vendéglőben fontos ügyben megjelenjen szíveskedjenek. Pontos megjelenést kér az Intéző.

China vashor

vérszegénység
és étvágytalanságnál
kifejezetten
hatékony

Félliteres üveg 2.50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc
gyógyszertárban.
Színház mellett.

A padlás titka

Néhány ezer tavaszi kabát
a padlásukban hever.

Minden háziasszony, kinek tavaszi kabátja van van szüksége, vagy bár milyen természetű tavaszi kiadása van, nem kell, hogy a havi jövedelméből pótolja a szükségletét, hanem menjen fel a padlásra, biztosan sok olyan tárgyat talál, amelyet leggyorsabban és legjobban értékesíthet az Ingóságkövetítő nagy tavaszi vásárján. Keresünk azonnali megvételre és azonnali kifizetéssel billiárdasztalokat, fürdőkádakat, gyermekkoszúkat, álló fogasokat, használt kisebb-nagyobb jégszekrényeket, régiségeket, összecusukható vaságyakat, komplett ebédlő és háló butorokat, magányos butordarabokat, varrógépeket és zálogcédulákat. Ugyancsak, ha vásárolni akar, — mielőtt bármiféle szükségletét beszerezne, jöjjen az Ingóságkövetítőbe, mert ott féláron, sőt féláron alul beszerezheti.

Meghívó

A Hajduböszörményi Részvénytársulati Takarékpénztár

XLIX.

évi rendes közgyűlést

1930. évi március hó 30-án, előtt 11 órakor hajduböszörményi székházának üléshelyiségében tartja meg, melyre a t. részvényeseket ezuton is tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1929. üzletévről, mérleg és eredmény számlák bemutatása és határozat a tiszta nyereség felosztására nézve.
2. Határozat az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentésének tárgyában.
3. 1 igazgatósági tagnak 2 évre

való megválasztása.

4. I. felügyelőbizottsági tagnak 1 évre való megválasztása.

5. Új alapszabályok megalkotása.

Hajduböszörmény, 1930 febr. 27.

Az igazgatóság.

A közgyűlés elé terjesztendő mérleg, az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés, az alapszabályok tervezete a mai naptól kezdve t. részvényeseinknek szíves megtekintés végett az intézet üléshelyiségében rendelkezésre áll.

Figyelmeztetés! A közgyűlésen alapszabályaink szerint csak olyan részvényesek bírnak szavazati joggal, akik részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt legkésőbb 8 nappal az intézet pénztáránál, vagy a Debreceni Első Takarékpénztárnál Debrecenben leteszik.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűkből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes beküldése mellett közöltnének. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető.

Allást kereső férfiak

Mezőgazdasági gépészkovács állást keres. Nemzetőr u. 3. sz. 1491

Allást kereső nők

Jutányos áron házhoz megyek varrni, hímzést vállalok. Görbe u. 1. 1540

Zsidó főzőnő vidékre is megy, ajánlkózik. Klein cseléd irtézet. Csapó u. 1593

Betöltendő állás nők részére

Kenyérelárusító nő kevés kaucióval felvétetik. Ugyanítt egy hetes esetleg fiatal pékségéd, Teleki u. 18. sűtőde. 1624

Mindenes főzőnő felvétetik. Schwartz, Vár ucca 2. 1622

Egy manikűrös kisasszony felvétetik. Ivanovits — Kossuth 17. 1611

Manikűrös kisasszony fizetéssel felvétetik. Drén, Hunyadi u. 8. 1628

Manikűröskisasszony ki ondoláni is tud, felvétetik. Cím a kiadóban 1601

Betöltendő állás férfiak részére

Masszírozó vagy masszírozónő kerestetik házhoz. Rákóczi ucca 30. 1510

Keresek kinti munkást, jó nadrágszabót konfekcióra. Keményffy, Buzi 17. 1522

Kifutófiú vagy lány felvétetik — Vértessiné. Csapó 21. 1523

Házmasternek gyermektelen házaspár azonnal felvétetik. Halász vendéglő, Margit fürdő mellett. 1492

Kifutófiú felvétetik. Köncz kelmefestőnél, Péterfia 30. 1485

Kommenciós köcsis és májoros azonnal felvétetik. Málusztér 15. Kövács. 1498

Elsősztályú cipészegédék felvétetik. Klein Zoltán cipőüzemében. Csapó u. 28. 1620a

Májoros mezőgazdasági cseléd város alatti tanya, kinek 12 éves gyermeke van kommcencióra fel fogadtatik. Vár ucca 8. 1620a

Tehenészt keresek fiával, ki köcsis lenne, vidéki tanya. Kandia u. 8. 1610

Kereskedősegéd lehetőleg papírszakos, 4 középiskolát végzett — azonnal beléphet. Kulcsár, Kálvin-tér. Ajánlkozás írásban, fizetési igény megjelölésével. 1613

Fodrászsegéd kiegészíteni azonnal felvétetik. Árpád tér 45. 1594

Agilis urak keresett cikk részletezésre magas jutalék mellett ügynököknek felvétetnek. Jelentkezni lehet Arany János u. 2. II. em. Dr. Szöllösi lakás d. e. 10 — 12 óráig. 1605

Gazdasági eszközök Eladó nemesített vetnivaló — zab Varga u. 34. 1587

Üzemképes Fordson traktor olcsón eladó. Nagy szűcsnél, Szentanna 3. 1595

Bútorok

Ebédlőbútor palisander, kifogástalan állapotban, velencei csillár, — Bösendorfer zongora eladók. Cím a kiadóban. 1609

Élelmiszer és ital

Garantált kacsaszőr 1 kg 3.20 P. nagyobb vételtől árendmény. Pál Jánosné, baromfikereskedő, Csapó u. 37. 1139

Zamatos házbitor, literenként 1 pengő, Poroszlay út 53. öt liternél hazaszállítom. Telefon 1636. sz. 1361

Oktatás

Soffőrvizsgára szakszerűen, műhelygyakorlattal csak Kiss gépműhely, 20 év óta fennálló soffőriskolája készít elő. Erzsébet u. 20. sz. 3a-31

GÉP-ES GYORISÁSI szaktanfolyam. Érdeklődjék a Debreceni III. Takarékpénztár, III. emelet, olcsó tandíj. 10a-31

Fővárosi tanítónő többéves gyakorlattal elvállal korrepetálást, magánvizsgára előkészít. Leveleket — „Kiváló pedagógus” jellegre a kiadóba kér. 1606

Ajánlat Nád bármilyen mennyiségben kapható a Balogh és Vértessy téglagyárban. Telefon 318. 12a-7

Tégla, legjobb minőségben — bármily mennyiségben kapható a Balogh és Vértessy téglagyárban. Telefon 318. 11a-7

Hölgyfodrászat, budapesti munkaerővel, ondulálás 80 fill., manicűr 30 fillér, nőhajvágás 50 fillér Bört Csapó uca 85.

27-a-23

Tal' arékossági könyvecskéivel, készpénzáron vásárolhat legszebb ékszer, pontos órát Engel ékszerésznél. Piac uca 52. megyeháza mellett.

12a-14

Ablakok jobbminőségűek és egyszerűbbek, továbbá hármas, ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán telepen, Nagyváradi u. 14. Miklós uca végén.

5a-31

Antikvár könyveket legelőnyösebben elad, vesz, cserél a „Kultura“ antikváriuma, Szent Anna 3.

2a-31

BOCSKAIKERTI Tojástermelő és Értékesítő Szövetkezet, keltetésre ajánl magas tojáshozamú tojóktól származó fajtozásokat. Leghörn 50 fillér, vörös izlandi 60 fillér. Garantiált. — fehérbasmenés. mentes. Rendelés leadható a Vásárpénztári pénztárnál. Tel.: 608.

16a-18

MAGVAK, fakarmányrépa, cukorrépa, lucerna, lóhere, búkköny, köles, lenese stb. vetőmagvak előnyös árban beszerezhetők Deutscher Albert és Fia kereskedésében. — Piac és Hatvan u. sarok.

28a-5

Szerszámfa, akác, 1 éves vágás, eladó. Dorokos Lajos u. 6. sz.

5

PADLÓLAKK magasfényű, legjobb színűben, kiváló minőségben nagyon olcsón kapható. Stern festéküzlethez. Debrecen. — Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott poloska-, svábhogár, patkány- és egérfirtó megbízható minőségben kapható.

Orajavitás 2 pengőtől jótállással. Aranyat, zálogcédulát a legmagasabb árban vesznek. Beresényi Béla, Csapó 38. Iparostanone iskolával szemben.

1580

Tégla és eszerp, jó minőségű, jutányos árban beszerezhető az Alföldi Tégla- és Cserépgyárnál, Ujvárosi-úton. Városi eladási iroda: Salétrom u. 12. Telefon 6-74

9a-5

Czipő-szükségletét rendkívül olcsó árban beszerezheti Nagynál, Hunyadi u. 18.

1562

Személfuvarozást jutányosan vállal napoként is az Első Debreceni Személfuvarozási Vállalat. Tel. 318.

17a-21

Villamos világítás, rádióberendezés szakszerűen és legolcsóbban részletre is. Fazekasnál, Kistemplom bazár.

1440

Szobafestést mázolás legjutányosabb árban készít Gábor Gyula Mester uca 40. sz.

1533

Krupponból 3 pengőért talpalok, festést minden színre, Kovács, Verbőczy 2.

1621

Betétekre magas kamatoz ad, kölcsönöket folyósít házakra, földekre Gazdák Bankja Kossuth uca.

1620b

Kereslet

Feles dinnyést keresek. Thaly Kálmán 12. sz.

1502

Garantált patkányfogó kutyát — megvételre keres Székely detektív, Erzsébet uca 69.

xx

Használt cipőket, ruhákat vesznek. Laphivásra házhoz megyek. Mező Imre Székely u. 20.

1586

Lakás kereslet

Májusra egyedülálló szoba, — konyhás házat keresek bérbé. Városháza, 7. sz. szoba.

1263

Kiadó lakás Modern uccai két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiséggel kiadó, keresztlény családnak május 1-ére. Barna u. 11.

1519

Három szoba, előszoba, konyha kamara kiadó. Kölesy u. 18. sz.

1602

Egy szoba, konyha április 1-ére kiadó. Borz u. 10.

1608

Három szoba, előszobából álló uccai urilakás május 1-ére kiadó. Rothermere 33.

1604

3 szobás lakás különösen rendelkeznek, irodának kiadó. Ugyanott kiadó nagy pincehelyiség és építési anyag. Piac u. 41. házigondnoknál.

1599

Kiadó szoba, konyha, spájz 1-ére. Beresényi u. 56. szám.

1592

Lakások egy háromszobás fürdőszobás lakás a Simonffy uccán, öt szobás modern lakás — Szentanna uccán, ötszobás, fürdőszobás villa a Széchenyi kertben. Ugyanott egy kétszobás, előszobás szép villa bérbeadó. Máté ingatlaniroda, Piac u. 30. szám.

1320

4 szobás uccai lakás kiadó. — Piac uca 4. sz.

1612

Kiadó lakás. Szoba, konyha, kamara, jó vízű kút, villanyvilágítás, sertés-tartás megengedve április 1-re elfoglalható. Homokkert, Kiss Áron uca 18.

1623

Április 1-re szép 1 szoba, konyhás lakást keresek. Tompa Károly Hatvan u. 17.

1619

Varga u. 43. Egy különbejárattal udvari szoba magába, v. egy uccai szinceszobával május elsejére kiadó.

1588

Kiadó egy nagy szoba, garzon lakás, ügyvédi irodának, vagy orvosi rendelőnek is alkalmas. — Piac u. 89. sz. Royálszállodával szemben.

1627

Garzonlakás a város legforgalmasabb helyén. két szoba, előszoba, fürdőszobával, elegánsan bebútorozva Dégenfeld tér 10. első emeleten, közvetlen lépcsőházból való bejárattal, orvosi — rendelőnek, esetleg irodának alkalmas, április elsejére kiadó. Értekezni: Króh Vilmosnál.

1479a-30

2 és 3 szobás lakások mellékhelyiségekkel kiadó. Szappanos u. 11.

1579

Egy szoba, konyhás lakás 1-ére kiadó. — Előfős uca 66. szám.

xxx

A főtér, Svetits. palotában még egy 3 szobás és 2 garzon lakás május elsejére kiadó. — Értekezni a Gazdasági Takarékpénztárnál délután 4 és 6 óra között.

1625

Háromszobás fürdőszobás uccai földszintes lakás parkirozott udvarral bérbeadó Máté-ingatlaniroda. — Piac uca 30.

1570

Püspöki palotában 5 szobás modern lakás május 1-re kiadó. Tóth és Sebestyén Püspöki palota III. em.

18a-25

Pincelakás kiadó Szappanos u. 11.

1578

Kiadó május 1-ére egy uccai szoba, előszobával magános urnak. Baross u. 15. sz.

1594

Szép kétszobás és egyszobás lakás májusra. Domokos uca 16. Vénkert.

1501

Kiadó május 1-ére négyszobás új családi ház, nagy konyhakerettel a Tisztviselőtelep elején. Hunyadi u. 24. Telefon: 10-98

1833

Butorozott szoba

Különbejárattal butorozott szoba kiadó Hatvan u. 38. második lakás.

1469

Uccai butorozott szoba két személynek kiadó. — Rothermere uca 36.

1623

Különbejárattal butorozott szoba kiadó. Széchenyi uca 6. Szatcsnál.

1607

Kiadó egy különbejárattal butorozott szoba április 1-re. Beresényi u. 37. szám.

1462

Üzlet, műhely, raktár

Jömenetelű mérsáros üzletnek fele azonnal kiadó hentesnek. Csapó u. 101.

1618

Üzlethelyiség, nagy alkóvos szoba irodának, fokorvosi rendelőnek rendkívül alkalmas, kiadó. Hunyadi uca 14.

1602

A főtér, Svetits. palotában modern üzlethelyiségek és irodahelyiségek május elsejére kiadó. Értekezni a Gazdasági Takarékpénztárnál délután 4 és 6 óra között.

1625

PIAC U. 69. Nemzeti Ruhaház-féle helyiség f. év június elsejére kiadó. Értekezni Ulmann Salamon K. R. T. cégnél.

1225

Eladó ingóság

Szárnyas ajtót, ablakot keresek megvételre Piac uca 19. ügyvédi iroda.

1626

Függönyök takaréktűzhely, lámpa, jégsekerey és egyéb ingóságok eladó. Mezei, Szepességi u. 30.

1625

Egy fabódé ablakkal nyári konyhának olcsón eladó. Nagyváradi u. 15.

1583

8 darab melegágyablak kasznival eladó. Cím a kiadóban.

1590

Cserépkályha legjobb Budweisi, vízfertály, vaskályha, kof-tertálm kazetta, berakó konyha olcsón eladó. Poroszlai ut 53.

1589

Singer varrógép, próba-tűkör eladó. Telleki u. 76. 2. ajtó.

x

Eladó ház

Eladó egy kétszobás telepi ház mellékhelyiségekkel, szivattyús kúttal, részletfizetésre. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth uca.

1620c

Eladó Varga uca elején nagy teleki ház sürgősen. — Miklós u. 7. irodában.

1616

Ház eladó, kiadó, fűszeresnek, iparosnak, vendéglősnek. Megtudható Nyl u. 136

1596

Eladó nagyteleki ház. Ajtó uca elején. Miklós u. 7.

1617a

Eladó a Köleséry Sámuel u. 48 sz. 300 négyszögöl területű, 2 szoba, két konyha és 2 kamarából álló ház. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet Rt. Kossuth u. 8.

15a-19

Eladó egy szoba, konyha, s kamarából álló, Köleséry uca 19. számú ház Értekezni lehet a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth u. 8. szám.

8a-9

Eladó föld

Házhelynek, Sestakert, Andrassy úton, kedvező fizetési feltételek, mellett eladó, Hatvan uca 27. szám alatt.

24a-9

671 négyszögöl kertföld fűrtől kuttal eladó. Széchenyi ut 21. Ugyanott egy gyümölcsös kiadó, továbbá egy nagy új terraszablak, egy dupla tapétaajtó, egy taposókád eladó.

1248

Házhely Sestakert, — Poroszlai úton 4x300 öl. Miklós u. 7.

1617b

Eladó 38.000 pengőért: 35 hold szováti föld új tanvával sürgősen,

25.000 pengőért:

50 holdas tanvásbirtok Bánk és H.-pályi határban,

60.000 pengőért:

102 holdas banki birtok,

11.000 pengőért:

21 holdas banki birtok. Ondódon 34, fái dűlőben 24, Vedres dűlőben 5, Szepesen 20, Máté-úton 5, Elepen 21 stb., rendkívül leszállított áron. Bővebbet Miklós u. 7. irodában

1614

5 hold szántóföld Máté kövesúton eladó. Miklós u. 7.

1617c

Eladó Tisztviselőtelepen 300 öl saroktelek. Értekezni ugyanott Bornemissza u. 6

1591

Birtok bérlet

Feles művelésre átvehető Poroszlai úton levő szőlő és gyümölcsös, 1260 öl. Miklós u. 7.

1615

Vénkertben, vilamosmégállónál cca 3 hold földterület, gyümölcsfákkal azonnalra Ugyanott kétszobás és egyszobás lakás állóval színekkel május elsején elfoglalható, bérbeadó. Az egész telepet bérlet egvedül birhatja. Bővebbet: Budapest, — Teréz körút 22. Házfelügyelő. Megtekinthető: Hortobágy u. 17. szám.

1585

Szántóföld négy magyar hold, — honyha vagy virágkeresztet célra is bérbeadó. Sas u. 4. sz., I. em. 4. ajtó.

1598

Ingatlanforgalmi irodák hirdetései

A TISZAVIDEKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

ingatlanforgalmi osztályának hirdetései: **ELADÓ FÖLDEK:** Fancsikán: 10 és fél hold föld.

Szepesen 21 hold, Bánkon 20 hold, Bellegelön 8 hold.

Négyszáz holdas birtok eladó, hétszobás lakással és gazdasági épületekkel.

ELADÓ HÁZAK: Csokonai uccán, Borz uccán.

Maróthy György uccán. Baithányi uccán. Családi ház Hajdu szoboszlón.

11 járatu malom, nagyobb vidéki városban

HASZONBÉRILET Debrecen határában. Gyártelep, 3000 négy szögöl kiterjedésű telekkel, Debrecenben.

Keresünk megvételre 80-100 kat hold területű földbirtokot, lehetőleg, Szabolcs, — Szatmár megyében. Felvilágosítás verhetők

TISZAVIDEKI MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETENÉL. (Royal-épület).

BALÁZS ANDOR

OFB. ingatlaniroda, Debrecen, Piac uca 89. szám, hirdetései:

Eladó házak: Árpádtér mellett ven dögös ház, jogfolytonossággal.

Apaffy uccában nagy bérjövdelemmel. Burgondián úri családiház.

Miklós uccán úri családiház. Sarok uccán csinos ház kisebbért elcsereíthető.

Nyilastelepen szép ház, nagy telekkel. Poroszlai úton szőlő, egyszerű épülettel.

Budán, emeletes úri villa, háromszobás lakással, díszkerttel, esetleg debreceni házzal elcsereíthető.

Budai Ézsaiás uccában háromszáz négyszögöl telek, épületekkel, helteleki házzal elcsereíthető.

Eladó birtokok: Biharban 48 és 30 h., Karcagon 30 hold. Nyirábrányban 506 hold.

Hajdúszoboszló alatt 420 hold. Bánkon 136 hold, minden gazdasági épületekkel felszerelve.

Keresek vételre és haszonbérletre földbirtokot.